

ZESTAWIENIE UWAG i WNIOSKÓW
wniesionych w ramach konsultacji społecznych projektu planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego,
z propozycją co do sposobu wzięcia pod uwagę i zakresu ich uwzględnienia

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
1.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 1, p.10, b.: Jak budować postawy społeczne doceniające wartość naturalnych krajobrazów przy ograniczeniu dostępu do tych krajobrazów? Wątpliwą wydaje mi się możliwość budowania postaw społecznych doceniających wartość naturalnych krajobrazów przy jednoczesnym (a tak wynika z całokształtu planu) ograniczeniu dostępu do tych krajobrazów i cennych przyrodniczo miejsc. Trudno jest cenić coś czego się nie zna. Moim zdaniem z całokształtu planu ochrony wynika, że koncentruje się on głównie na ograniczeniu do niego dostępu ludności.. Myślę, że jest to dużym nieporozumieniem. Czy przewiduje się edukację lokalnej społeczności prowadzoną w plenerze na terenie Parku?	Zagadnienie to zostało już wzięte pod uwagę i uwzględnione w projekcie planu. Ważnym sposobem budowy proprzyrodniczych postaw społecznych jest możliwość kontaktu z przyrodą. Efekt ten osiągany jest jednak tylko wtedy, gdy warunki tego kontaktu zapewniają rzeczywistą możliwość doświadczenia i poznania przyrody, wykluczając jednocześnie negatywne oddziaływania na nią. Plan ochrony zakłada wiele sposobów udostępniania Parku i wiele możliwości poznania jego przyrody, przewiduje także rozwój i rozbudowę elementów służących poznaniu przyrody. Natomiast pewne ograniczenia co do niektórych sposobów udostępnienia, np. w zakresie terminów i ilości osób, służą właśnie zapewnieniu, by kontakt z przyrodą mógł być realizowany w warunkach zapewniających jego efektywność i nieszkodliwość dla samej przyrody. Dopuszczenie takich sposobów udostępnienia, które wpływają szkodliwie na przyrodę, np. związane są z niepokojeniem zwierząt, byłoby (niezależnie od sprzeczności z art 12 ustawy o ochronie przyrody) fundamentalnie sprzeczne także z celem edukacyjnym, jakim jest budowanie proprzyrodniczych postaw społecznych. Warto tu podkreślić, że wśród uwag wniesionych w konsultacjach społecznych pojawiały się także uwagi o nadmiernym obecnie zatłoczeniu Drawy, co skutkuje brakiem warunków do dobrego kontaktu z przyrodą, a także wnioski o dalej idące ograniczenie możliwości splywów Drawą. Także ze strony niektórych turystów kajakowych wpływały wnioski o pozostawienie tylko silnie ograniczonych możliwości splywu Drawą, argumentujące że właśnie jej wartości przyrodnicze, w tym naturalny charakter i drzewa zwalone w nurt rzeki, są dla kajakarzy czynnikiem decydującym o atrakcyjności tej rzeki, a pewna niedostępność rzeki (ograniczenie terminów,

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>konieczność dostosowania się do limitów ilościowych) tylko te atrakcyjność podnosi.</p> <p>Wg badań ankietowych przeprowadzonych w ramach prac nad planem na próbie odwiedzających Park turystów, 41% uważa że także te miejsca i szlaki powinny być zamykane np. w okresach kluczowych dla zwierząt, 27% wskazuje na potrzebę limitowania liczby osób korzystających z poszczególnych udostępnionych szlaków i miejsc. Jest to wysoki poziom akceptacji, jak na grupę społeczną świadomą, że to ona jest/byłaby takimi ograniczeniami dotknięta. Od tych średnich nie odbiegają wyniki uzyskane w grupie turystów spływających kajakiem – 78% zgadza się z udostępnieniem tylko niektórych szlaków, 46% z potrzebą ograniczania okresu udostępnienia (w przypadku kajakarzy oznacza to zakaz spływów w maju i czerwcu, który jest im znany), 25% z potrzebą limitowania liczby kajakarzy na szlaku.</p> <p>Przewiduje się kontynuację edukacji lokalnej społeczności, w tym także prowadzoną w plenerze na terenie Parku, w granicach przewidzianego udostępnienia Parku. W tym celu w projekcie planu wskazano także udostępnienie do celów edukacyjnych. Jednak działalność edukacyjna parku i sposoby jej realizacji leży co do zasady poza zakresem (wynikającym z delegacji ustawowej) konsultowanego obecnie dokumentu, choć będzie oczywiście uwzględniać wymogi ochrony Parku.</p>
2.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, punkt 1, L.p. 2.1 (str. 36) Gągoly mają gniazda wysoko w dziuplach. Jak kajakowicze (mający zakaz wychodzenia z kajaków) mogą niepokoić gniazdujące gągoly?.	<p>Sezon lęgowy obejmuje z definicji czas od zachowań tokowych po uzyskanie pełnej samodzielności przez młode.</p> <p>Gniazdowanie jest tylko jedną z jego części.</p> <p>Niepokojenie dotyczy fazy okresu lęgowego, w której gągoly wodzą stadka piskląt na tafli Drawy, a nie fazy wysiadania w dziuplach. Obecność kajaków na tafli wody wywołuje u samicy instynktowną reakcję tzw. odwodzenia, w wyniku której samica opuszcza na kilkanaście minut pisklęta. Reakcji tej nie można uniknąć nawet przy prawidłowym zachowaniu się turystów.</p> <p>Dodatkowo, przy nieprawidłowych zachowaniach turystów, stadko piskląt może być rozprasane przez kajaki. Bardziej szczegółowy opis oddziaływań znajduje się w materiałach dokumentacyjnych do planu, które podczas konsultacji</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						społecznych były dostępne dla zainteresowanych w siedzibie DPN.
3.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, punkt 1, L.p. 2.2 (str. 36) Zimorodki gniazdują w norach do 1 m głębokości, „czasem dość daleko od brzegu”. Zatem podobnie jak przy gągolah niezrozumiałym jest w jaki sposób kajakowicze niepokoją gniazdujące zimorodki.	Sezon lęgowy obejmuje z definicji czas od zachowań tokowych po uzyskanie pełnej samodzielności przez młode. Gniazdowanie jest tylko jedną z jego części. Niepokojenie dotyczy żerowania zimorodków na rzece, w tym żerowania w celu karmienia piskląt, a nie zimorodków w norach. Ptaki te żerują w tym okresie zwykle na odcinku rzeki bliskim miejsca gniazdowania, wykorzystując m.in. zwalone drzewa w nurcie rzeki jako punkty czatowania, a sukces żerowania i w konsekwencji wyżywienie piskląt zależy od czasu, jaki mogą spędzić na żerowaniu. Czas spędzony na żerowaniu zależy od tego, czy nie są zbyt często płoszone, a przepływające kajaki powodują takie spłoszenie. Szerokość Drawy nie jest na tyle duża, by umożliwić ominięcie zimorodka bez jego spłoszenia, nawet przez wrażliwych na przyrodę turystów. Bardziej szczegółowy opis oddziaływań znajduje się w materiałach dokumentacyjnych do planu, które podczas konsultacji społecznych były dostępne dla zainteresowanych w siedzibie DPN.
4.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, punkt 1, L.p. 1.4: Wątpliwym wydaje mi się pomysł ochrony zwierząt przez ograniczenie czasu spędzonego przez kajakowiczów na rzece. Wydłuża to tym samym czas spędzony przez nich na biwakowiskach (skoro musieliby tam dopłynąć do godziny 18.00, a nie 19.00). W konsekwencji ogranicza się dostęp zwierzyny do t miejsc w których biwakują ludzie . Ponadto w dniu 1 lipca 2015 wschód słońca jest o godz. 4:47 . Wydaje mi się dużą przesadą, żeby spływ mógł tego dnia ruszyć ponad cztery godziny po wschodzie słońca!	Zarówno obecność ludzi na miejscach biwakowania, jak i spływ rzeką, generuje pewne (choć inne) oddziaływania. Obecność ludzi na miejscach biwakowania ogranicza antropofobnym zwierzętom dostęp do tych miejsc i ich sąsiedztwa, ale oddziaływanie to jest punktowe, a cała pozostała przestrzeń może być przez zwierzęta wykorzystywana. Jeśli tylko miejsca biwakowania będą funkcjonować, to oddziaływanie to zresztą i tak wystąpi, gdyż przez cały dzień będzie na nich możliwa obecność ludzi. Natomiast obecność ludzi na rzece może odstraszać zwierzęta na całej długości rzeki. Z punktu widzenia ochrony fauny, koncentracja obecności ludzi na punktowych miejscach biwakowania jest więc znoszona lepiej, niż ich ciągła i rozproszona obecność na rzece. Dla niektórych gatunków zwierząt, jak np. wydry, pora poranna i wieczorna są podstawowymi okresami aktywności i żerowania. Zapewnienie długich okresów spokoju na rzece

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						rano i wieczorem umożliwia uniknięcie konfliktu udostępnienia rzeki do spływów z potrzebami takich gatunków. Niestety, nie rozwiązuje to konfliktu z ptakami, które w naturalnych warunkach są aktywne na tafli wody przez cały dzień.
5.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, punkt 2, 3a: W jaki sposób będzie kontrolowana ilość kajakowiczów w poszczególnych odcinkach Drawy? Myślę że przed wprowadzeniem takiego zapisu należałoby zastanowić się czy istnieją możliwości techniczne regulowania i kontrolowania ilości spływowiczów na poszczególnych odcinkach (Ad Rozdział 4, punkt 2, 5) W programie nie napisano na kim będzie spoczywał obowiązek przeprowadzenia edukacji turystów kajakowych. Biorąc pod uwagę, że spływ może się zacząć na początku każdego z pięciu odcinków Drawy DPN musiałby zatrudnić i obsadzić każde z miejsc startowych w pracowników edukujących turystów kajakowych. Myślę, że tę kwestię należałoby wyjaśnić w programie. (Ad Rozdział 4, punkt 2, 6) Na kim będzie spoczywał obowiązek zorganizowania alternatywnych atrakcji turystycznych dla tych turystów dla których zabraknie miejsca na spływach? Za czyje pieniądze ma to być zorganizowane?	<p>W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przedagowano zapis.</p> <p>Edukacja przyrodnicza należy do ustawowych zadań parku narodowego (art 8b ustawy o ochronie przyrody), zapewnienie możliwości takiej edukacji spoczywa na DPN, co nie wyklucza możliwości fakultatywnej współpracy z ew. innymi zainteresowanymi podmiotami.</p> <p>Organizacja alternatywnych atrakcji turystycznych na gruntach parku narodowego jest zadaniem DPN (który także powinien pozyskać na to środki) i została wskazana jako jedno z działań ochronnych w rozdz. 7; m. in. w tym celu wskazano tzw. obszary recepcyjne na których takie elementy stanowiące atrakcje turystyczne powinny być koncentrowane. Poza gruntami Parku organizacja takich atrakcji wymaga współpracy różnych podmiotów, przy czym DPN do takiej współpracy może i chce wnieść wiedzę i doświadczenie swoich pracowników, a także może realizować także poza swoimi gruntami działania mieszczące się w zakresie „edukacji przyrodniczej” (por. upoważnienie ustawowe w art. 8b ustawy o ochronie przyrody), a mogące stanowić także atrakcję turystyczną.</p>
6.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Jakie są dowody na to, że jesiotr występował w sposób naturalny w dorzeczu Drawy?	M. in historyczne dane o poławianych rybach, w tym o rekordowo dużych, złowionych w Drawie jeszcze w latach 30-tych XX w. jesiotrach. Szczegółowa analiza zagadnienia została przedstawiona w publikacji naukowej Arndt G.M., Gessner J., Bartel R. 2006. Characteristics and availability of spawning habitat for Baltic sturgeon in the Odra River and its tributaries. J. Appl. Ichthyol., 22 (Suppl. 1), 172-181. Źródła te są wskazane w dokumentacji planu.
7.	bez znaku	25.02.	25.02.2015	Dachowska,	Jaki wpływ mają działania DPNu na wzrost populacji węgorza?	Węgorz jest współcześnie gatunkiem zagrożonym w całej Unii

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
		2015		Marta		Europejskiej. Działania podejmowane w DPN nie rozwiązują oczywiście problemu tego zagrożenia. konieczne są działania na terenie całego kraju, czego wyrazem jest ogólnopolski program ochrony węgorza. Wobec istnienia takiego ogólnokrajowego programu, DPN powinien się włączyć w jego realizację proporcjonalnie do zakresu wód Parku i ich przydatności do celów programu, bez uszczerbku dla innych elementów przyrody Parku. Zaplanowane działania w stosunku do węgorza stanowią właśnie takie włączenie się Parku w realizację szerszego programu ogólnokrajowego, w zakresie adekwatnym do warunków przyrodniczych Parku na tle kraju i regionu.
8.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, Tab.1 3. 3: Uzasadnienie potrzeby budowy przepławki migracją węgorza jest bezzasadne. Węgorzom nie jest niezbędna przepławka – potrafią przepelznąć w górę i w dół rzeki np. po trawie. (inne ryby oczywiście jej potrzebują, a obecna nie pozwala im na przeprawę).	Mimo że bariery ekologiczne węgorz rzeczywiście potrafi pokonać we wskazany sposób, to jednak nadal stanowią one utrudnienie i przeszkodę w wędrówce. W przypadku węgorza, problemem są także turbiny elektrowni wodnych powodujące zwiększoną śmiertelność przy migracji w dół rzeki. Dlatego odpowiednia przepławka i urządzenia zabezpieczające będą sprzyjać także ochronie węgorza. Ochrona węgorza jest tylko uzupełniającą przesłanką konieczności zapewnienia sprawnej przepławki – jak słusznie wskazano, wymagają jej przede wszystkim inne gatunki ryb. Konieczność udrożnienia Drawy dla ryb na jazie elektrowni Kamienna wynika także z przepisów i programów odrębnych – np. warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.
9.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	W jaki sposób zarybianie jest zgodne z ograniczaniem działań antropogenicznych na terenie Parku? W moim przekonaniu sztuczne zarybianie jest działaniem ze wszech miar antropogenicznym.	Zarybianie, jak każdy inny zabieg ochrony czynnej, jest działaniem antropogenicznym. Kierując się zasadą ograniczania działań antropogenicznych na terenie Parku, działania takie planowano z umiarem, co jednak nie znaczy, że nie planowano ich zupełnie. Elementem ochrony DPN powinny pozostać takie działania antropogeniczne, które służą naprawie dawnych antropogenicznych zniekształceń, zapobiegają innym, bardziej szkodliwym antropogenicznym presjom, albo które służą ochronie ekosystemów półnaturalnych i walorów kulturowych. Zaplanowane w projekcie planu zarybienia służą: - naprawie dawniejszych antropogenicznych zniekształceń

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>ichtiofauny wód DPN;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompensowaniu skutków udostępnienia Drawy do wędkowania; - kompensowaniu, metodą biomanipulacji, skutków presji antropogenicznej eutrofizacji, pochodzącej spoza granic DPN i niemożliwej do pełnego wyeliminowania.
10.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Jak promuje się lokalne nazewnictwo terenowe i o jakie nazewnictwo chodzi - niemieckie - z czasów przedwojennych, czy ukraińskie gdy po wojnie zaludniono gminę przesiedleńcami?	<p>Promocja lokalnej toponimii może następować np. poprzez używanie historycznych nazw lokalnych na mapach, w przewodnikach turystycznych, innych publikacjach itp., co zresztą jest w praktyce już od dawna realizowane. W przypadku nazw niemieckich, których sens jest przetłumaczalny na język polski, będzie to najczęściej dotyczyć tłumaczeń nazw, oddających ich sens historyczny lub fizjograficzny.</p> <p>Ochrona tych niematerialnych walorów kulturowych może obejmować wszystkie warstwy historyczne nazewnictwa, które razem są elementem historii lokalnej. Jednak, na terenie DPN zasób powojennej toponimii pochodzenia ukraińskiego praktycznie nie istnieje.</p> <p>Pytanie nie wymagało zmian w projekcie planu.</p>
11.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, s.38, punkt 6, 8: Które nazewnictwo i legendy są historyczne dla terenu DPN - niemieckie - z czasów przedwojennych, czy ukraińskie gdy po wojnie zaludniono gminę przesiedleńcami ?	<p>Ochrona tych niematerialnych walorów kulturowych może obejmować wszystkie warstwy historyczne, które razem są elementem historii lokalnej. Jednak, na terenie DPN zasób powojennej toponimii ani zasób legend pochodzenia ukraińskiego praktycznie nie istnieje.</p>
12.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Str. 34 i 35: Błędy w opisach map nr 3 – przedstawione na obu mapach obszary Natura 2000 nie „pokrywają się z granicami” Parku. Obie mapy są opisane numerem 3.	<p>Mapy pokazują, zgodnie z ich tytułem, jaka część obu obszarów Natura 2000 pokrywa się z granicami parku narodowego (tj. jaka część obszarów Natura 2000 jest w konsekwencji objęta planem ochrony parku narodowego). W tym celu konieczne jest pokazanie na nich granic parku narodowego na tle granic obszarów Natura 2000 i elementów ogólnogeograficznych.</p> <p>Uwaga dot. błędnej numeracji jest zasadna i wykorzystano ją korygując numerację punktów.</p>
13.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, punkt 1, L.p. 1 (str. 36): czy zaplanowano co zrobić ze skoszoną masą zieloną? Jaką stosuje się technologię koszenia?	<p>Rozdział 4 zawiera identyfikację zagrożeń. Zgodnie z delegacją ustawową, dla każdego zagrożenia podano tu katalog środków służących eliminacji lub ograniczeniu skutków danego</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						zagrożenia. Jeżeli takimi środkami są działania ochronne (np. koszenie wybranych łąk na terenie Parku) to wszystkie ustalenia dotyczące szczegółów wykonania tych działań, w zakresie takim w jakim ma to znaczenie dla ochrony przyrody, są zawarte w rozdz. 7. W przypadku koszenia, są to zarówno warunki co do uprzątnięcia pokosu jak i warunki, jakie musi spełniać technologia koszenia. Plan ochrony nie określa natomiast dalej idących szczegółów technologicznych wykonania działań ochronnych (nieistotnych dla ochrony przyrody), pozostawiając Parkowi potrzebną elastyczność w tym zakresie.
14.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	(Ad Rozdział 4, punkt 1, L.p. 1.3): Wobec rozrastającej się nadmiernie populacji bobra i w konsekwencji potrzebie jego redukcji przez odstrzały (tak od kilku lat dzieje się w powiecie Strzelecko–Drezdeneckim) - jaka jest zasadność jego szczególnej ochrony na terenie DPN? Populacja wydry poza terenem Parku również znacząco rośnie, co wynika z obserwacji i raportów myśliwych oraz stawiarzy.	Plan nie przewiduje szczególnych działań ochronnych dla bobra i wydry, ponieważ dla tych gatunków żadne specyficzne działania nie są konieczne. Wyeksponowanie tych gatunków w niektórych rozdziałach planu wynika z wymogu ujęcia w planie zakresu z art 29 ustawy o ochronie przyrody, w świetle faktu, że bóbr i wydra są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, w którym znajduje się Drawieński Park Narodowy. Niezależnie od powyższego, oba gatunki podlegają w Polsce ochronie gatunkowej, a w parku narodowym są dodatkowo chronione, tak jak inne elementy przyrody. Bóbr jest naturalnym elementem fauny Drawieńskiego Parku Narodowego, a działalność bobrów w parku należy do naturalnych procesów przyrodniczych. Liczebność bobrów w DPN nie jest „nadmierna”, ani nie wykazuje szybkiego trendu wzrostowego, gdyż teren Parku jest już przez ten gatunek wysycony.
15.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, Tab.1 p.4: Należy rozważyć czy jest celowa eliminacja norki amerykańskiej i szopa wyłącznie na terenie DPN? Przyroda nie lubi próżni. W miejsce sztuk wyeliminowanych natychmiast napłyną norki czy szopy z okolic Parku. Jak będzie się przeciwdziałać natychmiastowemu napływowi tych gatunków spoza terenu Parku?	Uwaga jest zasadna. Uzupełniono katalog działań służących ograniczaniu odpowiedniego zagrożenia zewnętrznego o eliminację w/w gatunków w ramach planów łowieckich sąsiadujących z Parkiem obwodów łowieckich.
16.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Ad Rozdział 4, Tab.1 p.5 (punkt mówi o problemie, jakim są niskie zasoby rozkładającego się drewna i niskie ilości mikrosiedlisk w drzewach. Rozwiązaniem ma być „pozostawianie drzew złamanych, wywróconych,	W ramach prac nad planem analizowano m. in. dynamikę tzw. grubego rumoszu drzewnego, tj. drzew powalonych w nurt Drawy. Liczba takich drzew w dłuższym okresie czasu (od lat 90-tych XX w. jest stabilna, tj. procesy powalania nowych

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					obumierających i martwych”): Działalność rosnącej populacji bobra skutkuje pojawieniem się dużej ilości wyróconych drzew wzdłuż trasy spływu, być może wielu przyciągniętych przez bobry do rzeki z okolicy. Byłoby zasadne wprowadzenie zapisu o usuwaniu drzew z nurtu nie tylko w przypadku zagrożenia bezpieczeństwem ludzi, ale także dla zachowania drożności trasy spływu.	drzew są w równowadze z dekompozycją starych. Główną przyczyną powalania drzew w nurt jest erozja boczna, a nie bobry, nie notowano też, by bobry przyciągały jakiegokolwiek drzewa. Równocześnie, martwe drzewa w rzece mają fundamentalne znaczenie dla ekosystemu rzecznygo i jego różnorodności biologicznej, czego liczne przykłady z Drawieńskiego Parku Narodowego znajdują się w dokumentacji planu ochrony, jaka w trakcie konsultacji społecznych była dostępna w siedzibie DPN. Znaczenie martwych drzew w ciekach dla ekosystemów rzecznych, procesów morfologicznych i różnorodności biologicznej podkreśla także liczna literatura naukowa. Drawieński Park Narodowy jest unikatowym w skali Polski miejscem, gdzie procesy naturalnej dynamiki grubego rumoszu drzewnego w rzece średniej wielkości w krajobrazie leśnym, a także modelowania koryta rzecznygo w wyniku tej dynamiki, mogą być obserwowane w niezakłóconym przebiegu. Jest to jeden z najistotniejszych walorów Parku, który musi być chroniony. Dlatego za zasadę przyjęto już od lat 90-tych XX w., że martwe drzewa nie są i nie będą z rzeki usuwane (taki zapis znalazł się już w wydanym w 1992 r. przewodniku kajakowym po Drawie), a przewiduje się co najwyżej ułatwienie pokonywania takich przeszkód za pomocą montażu slipów i kładek. Wymaga tu podkreślenia, że w ramach konsultacji społecznych wpłynęły również głosy ze środowiska kajakowego, wyrażające poparcie dla nieuprzystępniania Drawy, tj. dla pozostawiania w niej wszystkich drzew przewracających się w nurt: zdaniem Autorów tych uwag, to właśnie taki stan rzeki jest kluczowym elementem decydującym o jej niepowtarzalnym charakterze i atrakcyjności. Spływ Drawą jest w związku z tym trudny i wymaga stosunkowo zaawansowanych umiejętności, ale jest wiele innych rzek, które są łatwo dostępne także dla początkujących kajakarzy.
17.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Nie rozumiem, jakiemu celowi służy wyłączenie z dostępności turystycznej rzeki Płociczna i jezior w jej okolicach? Należałoby jeszcze raz rozważyć czy jest to konieczne i z jakiego powodu..	Takie zasady udostępnienia terenu DPN obowiązują od wielu lat i projekt planu w tym zakresie nie przewiduje żadnych zmian. Wschodnie ramię parku jest udostępnione za pomocą

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						szlaków pieszych, tak jednak zaprojektowanych, by ruch na nich był stosunkowo niewielki – poznanie tej części Parku wymaga od turystów pewnego czasu i wysiłku, ponieważ wymaga pokonywania dość długich tras. W rezultacie, presja turystyki na wschodnie ramię Parku jest niewielka i celem planu jest, by taka pozostała. W wyniku tego wschodnie ramię parku jest obszarem koncentracji występowania cennych, a nie tolerujących obecności człowieka gatunków zwierząt – np. tu koncentrowało się dotąd gnieźdzenie się ptaków szponiastych czy rozród wilka. Jeziora ramienicowe we wschodnim ramieniu Parku, nie udostępnione do rekreacji, mają wyraźnie lepszy stan ochrony, niż podobne udostępnione do rekreacji jeziora w pozostałej części Puszczy Drawskiej. Z punktu widzenia ogólnopolskiej ochrony przyrody, potrzebne jest zagwarantowanie w Polsce istnienia przynajmniej kilku jezior i rzek wolnych od antropopresji, choćby jako ekosystemów referencyjnych, do których można by porównywać skutki antropopresji na innych akwenach – park narodowy jest jak najbardziej odpowiednim miejscem do tego.
18.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Jak technicznie kontrolować szczelność szamb i kto będzie za to odpowiedzialny?	Odpowiedzialność określają obowiązujące przepisy prawa. Ustawowym obowiązkiem gminy jest prowadzenie ewidencji szamb, gmina ma też upoważnienie do kontroli ich opróżniania, w tym do porównywania częstotliwości opróżniania z oczekiwaną produkcją ścieków. W przypadku podejrzeń nieszczelności, upoważnienie do kontroli stanu technicznego ma Inspektorat Nadzoru Budowlanego, a upoważnienie do kontroli na gruncie ewentualnej emisji zanieczyszczeń – WIOŚ. Stosowane są różne techniki, od przeglądu stanu wnętrza za pomocą kamer endoskopowych, po badanie gruntu w sąsiedztwie. Skuteczna kontrola szamb wymaga tylko odpowiedniego współdziałania istniejących organów.
19.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Dachowska, Marta	Dlaczego w otulinie Parku nie będzie można założyć przydomowej oczyszczalni ścieków? Oczyszczalnie przydomowe podlegają zgłoszeniu w organie budowlanym i muszą spełniać określone warunki. Ich budowa ma na celu ochronę środowiska, a nie odwrotnie.	Prawidłowe funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków wymaga nie tylko zachowania odpowiednich warunków na etapie ich budowy (co rzeczywiście może być skontrolowane), ale także zachowania odpowiedniego reżimu technologicznego ich eksploatacji. Doświadczenia z obszarów

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						chronionych w woj. zachodniopomorskim wskazują, że większość oczyszczalni przydomowych nie jest eksploatowana zgodnie z tym reżimem i nie zapewnia wystarczającego stopnia eliminacji z rozsączanych ścieków biogenów eutrofizujących.
20.	EO/DR/RP /3363/2015 129/INF	25.02. 2015		Enea Operator Sp. z o.o. Poznań	Usunięcie w rozdz. 4 zagrożenia „Obecność napowietrznych linii energetycznych stanowiących zagrożenie dla awifauny Parku”	Wniosek nie może być uwzględniony, ponieważ zagrożenie takie rzeczywiście istnieje. Na terenie DPN notowano np. przypadki śmierci bielików i innych ptaków na liniach elektroenergetycznych. Zagrożenie to jest zresztą znane w literaturze. Wg danych za lata 1992-2015 r. z woj. zachodniopomorskiego, śmiertelność na liniach energetycznych była najpoważniejszą ze zidentyfikowanych przyczyn śmierci martwych bielików – w ten sposób zginęło ok. 15% znalezionych martwych bielików. Por. także: Maniakowski M. i in 2013 - Wpływ napowietrznych sieci elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia, w tym również kolejowych sieci trakcyjnych, na ptaki (oprac. na zlecenie GIOŚ); Kustusch K., Wuczyński A., Gorczewski A. 2013. Ptaki i napowietrzne linie elektroenergetyczne. Rodzaje oddziaływań, ich przyczyny i znaczenie dla populacji ptasich. Ornithologica 54: 257-278; Pakuła M., Kniola T. 2013. Oddziaływanie linii energetycznych na ornitofaunę oraz metody jego oceny. Przegląd Przyrodniczy 24,3: 61-107.
21.	EO/DR/RP /3363/2015 129/INF	25.02. 2015		Enea Operator Sp. z o.o. Poznań	Usunięcie w rozdz. 7 zadań „Zastąpienie linii energetycznych kablami podziemnymi lub likwidacji linii najpóźniej do I dziesięciolecia realizacji planu” oraz wpisu „do czasu skablowania linii, jednak nie dłużej niż do końca I dziesięciolecia realizacji planu. Usunięcie w rozdz. 12 podpunktu „likwidacja napowietrznych linii energetycznych na terenie Parku. Uzasadnienie: „Przez obszary powiązane z projektem planu przebiega infrastruktura energetyczna: linie 110 kV – ok. 68 km, linie 15 kV – ok. 727 km, linie 0,4 kV – ok. 391 km), która pełni niezwykle istotną rolę dla zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania dostaw energii elektrycznej dla pn.-zach. Polski, w tym aglomeracji szczecińskiej i poznańskiej?”. Zachowanie obecnego przebiegu, modernizacja i rozwój tej infrastruktury zgodnie z planami Spółki jest konieczne dla mieszkańców,	Wniosku nie uwzględniono, ponieważ jego uzasadnienie jest nieprawdziwe i oparte prawdopodobnie na błędnym zrozumieniu zapisów projektu oraz pomyleniu uwag, jakie wnioskodawca chciał skierować do projektów planów różnych obszarów chronionych. Jednak, do tekstu projektu planu wprowadzono korekty w celu lepszego zrozumienia. Na terenie DPN w rzeczywistości istniało ok. 28,5 km linii elektroenergetycznych, głównie 15kV. Nie ma żadnej linii 110KV, której skablowanie mogłoby być trudne technicznie i bardzo kosztowne. Z tego ok. 5 km odcinek został już skablowany. Plan zakłada dokończenie tego procesu. Linie mają być skablowane po obecnej trasie, a ujęcie tego zadania w planie ochrony umożliwi takie prace w parku narodowym w świetle art 15 ustawy o ochronie przyrody. Park zdaje sobie sprawę, że także linie podziemne będą wywierać pewien wpływ

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					<p>przedsiębiorców, w tym dla Terminala LPG w Świnoujściu. Zapisy o skablowaniu linii wymuszają znalezienie nowej trasy dla skablowania linii i pozyskania w tym celu terenu. Nie przeanalizowano istotnych czynników, jak np. techniczne możliwości wykonania. Zapisy uniemożliwiłyby nowe inwestycje w zakresie budowy infrastruktury elektroenergetycznej. Spowodowałyby rażąco wysokie koszty w wysokości ok. 420 mln zł. Skablowanie linii średniego i wysokiego napięcia jest wręcz niemożliwe, z uwagi na ograniczenia techniczne (konieczność zapewnienia dostępu do kabla) i konieczność zmiany przebiegu linii – prowadzenie linii po nowym śladzie. Projekt planu ochrony DPN jest niezgodny z art. 29 ustawy o ochronie przyrody oraz narusza konstytucyjne uprawnienia dot. wolności działalności gospodarczej, korzystania z rzeczy, swobody działalności gospodarczej.</p>	<p>na środowisko, jednak godzi się na takie rozwiązanie właśnie w imię kompromisu z zapewnieniem realizacji potrzeb zasilania okolicznych miejscowości w energię. Większość długości tych linii przebiega przez tereny o gruntach piaszczystych, dogodnych do poprowadzenia linii kablowej. Najdłuższy z odcinków przebiegających przez Park nie przekracza 14 km. Linie przebiegające przez teren Drawieńskiego Parku Narodowego nie mają nic wspólnego z bezpieczeństwem energetycznym gazoportu LPG w Świnoujściu. Zarzut naruszenia art 29 ustawy o ochronie przyrody nie jest zasadny – plan ochrony parku narodowego powinien zawierać zakres z art 29 ustawy, ale nie ograniczać się do tego zakresu. Pelen zakres planu ochrony parku narodowego określa art 20 ustawy. Nie jest także zasadny zarzut ograniczania wolności i swobody działalności gospodarczej, gdyż z samej istoty parku narodowego wynika, że jest to obszar, na którym działalność gospodarcza jest ograniczona ustawą.</p>
22.	bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze	<p>W strefie ochrony czynnej zakres zaplanowanych działań ochronnych jest nadal za duży. Przyjęty próg wiekowy, do którego planowane są cięcia w drzewostanach (100 lat na siedliskach borowych a 120 lat na lasowych) jest zbyt wysoki. W większości parków narodowych cięcia prowadzi się tylko w drzewostanach do 80 lat. W drzewostanach liściastych, czyli na siedliskach Lasu świeżego i Lasu Mieszanego świeżego, próg wiekowy powinien być niższy, a nie wyższy, niż w drzewostanach sosnowych.</p>	<p>Zagadnienie było rozważane w toku prac nad planem i wypracowane rozwiązanie jest racjonalnym kompromisem, dlatego nie uwzględniono wniosku o jego zmianę. Lasy Parku w 1990r. były w większości typowymi lasami gospodarczymi, znacznie odbiegającymi od lasów naturalnych. Projekt planu, w zakresie ekosystemów leśnych i drzewostanów, jest kolejnym etapem ewolucyjnego przejścia od typowej gospodarki leśnej przed 1990 r. do docelowego zupełnego zaprzestania ingerencji w lasach za kilkadziesiąt lat. W okresie obecnego planu już ok. połowa lasów Parku nie będzie podlegać żadnym cięciom. Cięcia w drzewostanach 100-120 letnich na siedliskach lasowych służą tylko usuwaniu nadmiaru sosny z drzewostanów sosnowo-bukowych, co jest zabiegiem przyspieszającym unaturalnianie się buczyn. Część sosen jest przy tym zawsze pozostawiana do zesterzenia się i naturalnej śmieci (w DPN stare sosny, orientacyjnie od wieku 120 lat, nawet gdy są sztucznego pochodzenia, także w buczynach, są ważne dla różnorodności biologicznej).</p>
23.	bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Fundacja Dziedzictwo	<p>Wyraźnie zapisać niewykonywanie w parku narodowym tzw. cięć sanitarnych i przygodnych. Drzewa martwe i zamierające</p>	<p>Teza jest słuszna, ale wniosku nie uwzględniono w treści planu, ponieważ zapis taki nie jest konieczny. Delegacja</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				Przyrodnicze	powinny pozostać do naturalnego rozkładu, bo mają podstawowe znaczenie dla różnorodności biologicznej.	ustawowa przewiduje zapisanie w planie działań które mogą być wykonywane (co skutkuje możliwością ich wykonania nawet gdyby naruszały zakazy z art 15 ust 1 ustawy), a nie zapisywanie listy działań, które nie mają być wykonywane.
24.	bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze	Park Narodowy powinien być także miejscem dostarczającym przykładów biernie chronionych ekosystemów wodnych. Program ochrony jezior w Drawieńskim Parku Narodowym, obejmujący zarybienia i odłowy, przypomina tymczasem gospodarkę rybacką, co nie jest potrzebne.	Zagadnienie było rozważane w toku prac nad planem i wypracowane rozwiązanie jest racjonalnym kompromisem, dlatego nie uwzględniono wniosku o jego zmianę. Plan zapewnia istnienie w Parku przykładów biernie chronionych ekosystemów wodnych, w tym reprezentację w ochronie biernie wszystkich typów ekologicznych jezior. Ochrona czynna poprzez odłowy i zarybienia dotyczy tylko dwóch eutroficznych jezior przepływowych (Ostrowieckie i Sitno), w których model taki został zalecony przez specjalistów ichtiologów w celu zapobiegania eutrofizacji (powodowanej przez biogeny wnoszone spoza parku) i zachowania pełnej różnorodności ichtiofauny. Od typowej gospodarki rybackiej różni ją znacznie niższa intensywność odłowów oraz fakt, że zarybienia są prowadzone innymi gatunkami niż te, na które są ukierunkowane odłowy. Takie podejście do tych jezior jest stosowane w DPN od ok. 15 lat. Obecnie przeprowadzone badania nie stwierdziły istotnych (ani pozytywnych ani negatywnych) zmian w ichtiofaunie – ani jezior chronionych przez odłowy i zarybianie; ani jezior tylko zarybianych, ani jezior chronionych biernie; w opinii specjalistów jest to jednak jeszcze zbyt krótki czas by takie zmiany mogły się ujawnić - odstąpienie od w/w modelu ochrony czynnej dwóch wskazanych wyżej jezior nie byłoby więc uzasadnione, bo niweczyłoby możliwość sprawdzenia, czy model ten jest potrzebny. Wiele innych akwenów podlega czynnej ochronie poprzez zarybienia, których celem jest generalnie naprawa dawniejszych zniekształceń w strukturze ichtiofauny i czynna ochrona konkretnych, zagrożonych gatunków ryb. Nie zaplanowano tam odłowów w zakresie wykraczającym poza niezbędny monitoring.
25.	bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Fundacja Dziedzictwo	Dylemat udostępnienia Drawy do splywów kajakowych powinien być rozstrzygnięty bezkompromisowo i ściśle wg	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przereadagowano zapisy dotyczące udostępnienia

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				Przyrodnicze	potrzeb przyrodniczych. Art. 12 ustawy o Ochronie Przyrody wymaga ściśle, by udostępnienie parku narodowego było dostosowane do potrzeb ochrony jego przyrody i uniemożliwia zawierania kompromisów między ochroną, a żądaniami szerszego udostępnienia. Wpisany do planu kompromis nie jest zgodny z ustawą o ochronie przyrody.	Drawy do spływów kajakowych.
26.	bez znaku (email)	25.02.2015	25.02.2015	Kreft, Robert (Brat Jan)	Zwiększać, a nie ograniczać ilość ludzi przepływających przez DPN, w celu zwiększenia świadomości ekologicznej że człowiek jest częścią pięknej natury. Nadać wielkie kary na zabrudzanie czy też nie normalne chalasowanie w DPN [ortografia oryg.].	Wniosku nie uwzględniono. Zwiększenie liczby ludzi przepływających przez Park uniemożliwiłoby ich rzeczywisty kontakt z przyrodą, a poza tym negatywnie oddziaływałoby na tę przyrodę – nie przyczyniłoby się więc do zwiększenia świadomości ekologicznej, a przeciwnie, wytwarzałoby przeświadczenie, że ochrona przyrody nie jest i nie musi być traktowana poważnie. Warto tu podkreślić, że wśród uwag wniesionych w konsultacjach społecznych pojawiały się także uwagi o nadmiernym obecnie zatłoczeniu Drawy, co skutkuje brakiem warunków do dobrego kontaktu z przyrodą, a także wnioski o dalej idące ograniczenie możliwości spływów Drawą. Także ze strony niektórych turystów kajakowych wpływały wnioski i wypowiedzi, że właśnie spokój i możliwość kontaktu z przyrodą (a nie z innymi kajakarzami) i zależne od tego spokoju wartości przyrodnicze są dla kajakarzy czynnikiem decydującym o atrakcyjności tej rzeki, a pewna niedostępność rzeki (ograniczenie terminów, konieczność dostosowania się do limitów ilościowych) tylko tę atrakcyjność podnosi. Wg badań ankietowych przeprowadzonych w ramach prac nad planem na próbie odwiedzających Park turystów kajakowych, 78% zgadza się z udostępnieniem tylko niektórych rzek (tj. Drawy a nie Płocicznej), 46% z potrzebą ograniczania okresu udostępnienia (w przypadku kajakarzy oznacza to zakaz spływów w maju i czerwcu, który jest im znany), 25% z potrzebą limitowania liczby kajakarzy na szlaku, pomimo że to właśnie respondenci ankiety są dotknięci tymi ograniczeniami. Co do kar za wykroczenia, to zagadnienie wykracza poza zakres regulacji. Możliwe sankcje za poszczególne rodzaje wykroczeń określa ustawa, a o wymiarze kary decyduje organ

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						ścigania (w postępowaniu mandatowym) lub sąd. Nawiasem mówiąc, na poziom przestępczości silniej wpływa nieuchronność kar, niż ich wysokość.
27.	bez znaku	23.02.2015	26.02.2015	Lokalna Organizacja Turystyczna „Wokół Drawy”, Drawno	<p>Sprzeciw wobec zapisów dot. udostępnienia Drawy. Dotychczas obowiązuje na Drawie limit 700 osób dziennie, wynegocjowany między LOT a Ministrem Środowiska – pismo - Zarządzenie Ministra Środowiska z 28 kwietnia 2011 r. Limit ten dobrze służył przyrodzie i zapewniał minimalne potrzeby lokalnej społeczności. Propozycja w planie oznacza pozornie udostępnienie dla max. 750-1250 osób, czyli podwyższenie limitów, ale tylko pozornie, bo nikt nie jest w stanie dowozić turystów na tak krótkie odcinki, a infrastruktura DPN nie jest do tego dostosowana. Stwierdzenie, że w/w ograniczenie zostało wynegocjowane z przedstawicielami przedsiębiorców kajakowych jest niezgodne z prawdą.</p> <p>Gągoty wykluwają się w połowie lub pod koniec maja, po 7-10 dniach uzyskują samodzielność, a po 2 miesiącach umieją już latać. Zatem w okresie 1-15 lipca doskonale znoszą obecność człowieka na rzece, a po 15 lipca do 30 lipca już ich na rzece nie ma. Gągoty preferują wody stojące, a nurt Drawy w ogóle nie sprzyja wodzeniu maluchów. Lepszym dla nich miejscem jest jezioro Ostrowieckie z dużą ilością wysepek na których ptactwo wodne może się osiedlać bez najmniejszej szkody dla nikogo. W tym rejonie realizowano też projekt LIFE+ „Polskie Ostoje Ptaków” LIFE 09NAT/PL000163, którego celem była właśnie kolonizacja i ochrona tego ptaka w dogodnych dla niego warunkach.</p> <p>LOT wykonała wiele przedsięwzięć cywilizujących ruch turystyczny i korzystnych dla środowiska. Jednak ochrona środowiska nie może wypchnąć z niego człowieka. W gminie Drawno żyje ponad 6 tys. ludzi. Radykalne ograniczenie liczby turystów może doprowadzić do bankructwa wielu zakładów i wzrostu bezrobocia, i tak już wysokiego.</p> <p>Wniosek o pozostawienie na 2016 r. obecnego limitu 700 osób i od roku bieżącego prowadzić 3-4 letni monitoring. Wyniki takiego badania przeprowadzonego przez niezależnych naukowców będą podstawą do określenia nowych norm i zasad</p>	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					dostępności na lata następne. Natomiast w przypadku przyjęcia projektu planu w obecnej postaci zostaną podjęte radykalne środki protestu.	
28.	bez znaku	23.02.2015	26.02.2015	Lokalna Organizacja Turystyczna „Wokół Drawy”, Drawno	<p>Prośba o odpowiedź na pytania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jakie przesłanki przemawiają za reglamentowaniem udostępnienia wód Drawy i Korytnicy do ruchu kajakowego? czy przesłanki te dotyczą jakiejś istotnej szkody? 2) Czy istnieją potwierdzone wynikami naukowymi dane, że ruch kajakowy wpłynął negatywnie na faunę i florę? 3) Czy istnieją pozytywne skutki ruchu kajakowego na stan przyrody parku narodowego, ze szczególnym uwzględnieniem uprzątania rzek po zakończonym sezonie? 4) Jaki oddźwięk na środowisko miały podjęte działania edukacyjnej ze strony branży kajakowej? 5) jaką częścią budżetu parku były wpływy z „opłaty kajakowej”? 	<p>Ad. 1. Przesłanką do reglamentowania udostępnienia wód Drawy do spływów kajakowych jest oddziaływanie spływów na poszczególne elementy przyrody rzeki i jej doliny, w świetle art. 12 ustawy o ochronie przyrody i art. 6.2 dyrektywy siedliskowej (zgodnie z którymi udostępnienie parku narodowego do turystyki może nastąpić tylko w takich granicach, w jakim istnieje pewność (nie ma racjonalnych wątpliwości), że nie będzie ono wywoływać negatywnych oddziaływań na przyrodę. W opinii ornitologów i ichtiologów, inne, jeszcze silniejsze oddziaływania na ptaki i ryby występowałyby, gdyby Drawa nie była wyłączona z możliwości spływów przez cały maj i czerwiec (słuszna jest więc obowiązująca od dawna, wprowadzona zgodnie z zaleceniem Rady Naukowej, reglamentacja spływów do okresu po 1 lipca). Warto zaznaczyć, że w konsultacjach społecznych wpłynęły także uwagi i wnioski przeciwne do uwag LOT – wnoszące o silniejsze reglamentowanie ruchu kajakowego na Drawie, bardziej rygorystyczną ochronę i skuteczniejsze egzekwowanie regulacji.</p> <p>Ad. 2. Istnieją dowody, że ruch kajakowy generuje takie zachowania gąsiorów, które zmniejszają prawdopodobieństwo sukcesu reprodukcyjnego (tj. przeżycia piskląt do czasu ich pełnego usamodzielnienia się). Istnieją dowody, że spływy wpływają na behavior żerowiskowy zimorodka i na zachowania się ryb. Ponieważ czynniki te nakładają się na inne czynniki populacyjne, obecnie nie powodują one spadku liczebności populacji (przynajmniej gąsiora i zimorodka), co jednak nie znaczy, że nie muszą być traktowane jako znaczące negatywne oddziaływanie, gdyż nadal stwarzają one ryzyko, że ich niszczące działanie dla populacji ujawni się w pełni np. przy niekorzystnym splocie warunków pogodowych lub innych czynników.</p> <p>Ad. 3. Nie są znane pozytywne skutki ruchu kajakowego dla</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>przyrody parku narodowego. Uprzątnięcie rzeki ze śmieci po sezonie nie jest „pozytywnym skutkiem”, a jedynie minimalizuje skutek negatywny, gdyż śmieci wymagające uprzątnięcia są w rzece lub w jej sąsiedztwie konsekwencją pozostawienia ich tam przez osoby korzystające ze spływu.</p> <p>Ad. 4. Podjęte dotychczas przez LOT działania edukacyjne są pozytywne zwłaszcza w zakresie ograniczania zaśmiecenia. Podejmowanie takich działań w żadnym razie nie może jednak być przesłanką do rozszerzenia udostępnienia Drawy (zarówno w zakresie terminów, jak i liczby osób oraz innych elementów udostępnienia) ponad poziom, którego nieszkodliwość dla przyrody jest pewna i niewątpliwa. Celowe jest poszerzenie działań edukacyjnych o sferę oddziaływania kajakarstwa na przyrodę, odpowiednich zachowań się kajakarzy wobec przyrody, a także przyrodniczego znaczenia martwych drzew w rzece. Działania edukacyjne nie mogą jednak, co do zasady, wyeliminować oddziaływań na przyrodę, jakie miałyby miejsce na Drawie do końca czerwca, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oddziaływania na ryby poprzez zakłócanie ich tarła, - ryzyka ograniczenia czasu żerowania zimorodka i wykarmienia piskląt I lęgów tego gatunku, - płoszenia prowadzących pisklęta samic gągołów (samice wykazują zachowania odwodzące, których nie można uniknąć poprzez odpowiednie zachowanie się). <p>W okresie maja i czerwca edukacja nie jest w stanie złagodzić oddziaływań na przyrodę do poziomu nieznaczającego, nie może więc być powodem ani pretekstem do udostępnienia Drawy w tym okresie, nawet w ograniczonym zakresie.</p> <p>Ad. 5. Przychody DPN w 2016 roku z tytułu “turystyka wodna-rzeka Drawa” wyniosły 106.155,09 zł, a ogół przychodów własnych Parku – 2.600.498,41 zł, tj. wpływy te stanowiły 4,1% przychodów.</p>
29.	bez znaku	20.02.2015	22.02.2015	Mickiewicz, Agnieszka	Uporządkowanie ruchu kajakowego na Drawie. Silniejsze egzekwowanie słusznego zakazu spływów w maju i czerwcu.	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					Zmniejszenie liczby ludzi na Drawie w stosunku do stanu obecnego i lepsze egzekwowanie ograniczeń liczby ludzi.	Drawy do spływów kajakowych. Egzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów w zasadzie wykracza poza materię planu ochrony, jednak uwzględniono wniosek, sygnalizując ten aspekt dodatkowo jako sposób ograniczania skutków zagrożeń od ruchu kajakowego (rozdz. 4).
30.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Zapis o „zadeklarowaniu” Parku wraz z otuliną jako Parku Ciemnego Nieba jest zbyt twardy – zobowiązujący. Parki ciemnego nieba nie mają podstawy prawnej i są raczej formą współpracy lokalnych społeczności i samorządów; zapis powinien mówić raczej o rozpoznaniu możliwości i podjęciu działań, starań.	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.
31.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń zewnętrznych powodowanych przez gospodarkę łowiecką wokół Parku (zapisy dotyczą współpracy w tworzeniu wieloletnich i rocznych planów hodowlanych, gospodarowania zwierzyną z uwzględnieniem potrzeby zachowania bazy żerowej wilka, wykluczenia form polowań niebezpiecznych dla wilka, wnioskowania przez Park o nieplanowanie odstrzału borsuków, kun, tchórzy, słonek, cyraneczek w obwodach graniczących z parkiem). W projekcie nie określono, jakie polowania są niebezpieczne dla wilka i dlaczego.	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.
32.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń wynikających z gospodarki leśnej w sąsiedztwie Parku, w szczególności: a) Nie ograniczać form ani intensywności cięć rębnych w drzewostanach przylegających do granic Parku. Nie wpływają one niekorzystnie na wartości Parku. Nadleśnictwo ma zatwierdzony plan urządzenia, w którym takie cięcia są przewidziane; b) Nie ograniczać użytkowania drzewostanów przyległych do cieków wpływających na teren Parku. Gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i wód; kształtowane są strefy ekotonowe wzdłuż wód nieużytkowane zrębami zupełnymi; c) Nie wprowadzać zapisów dot. wykluczenia wprowadzania do lasów czeremchy amerykańskiej, olszy pomarszczonej,	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					dębu czerwonego, modrzewia japońskiego i eurojapońskiego – te gatunki nie są wprowadzane; d) Nie wprowadzać zapisu o wykluczeniu przetrzymywania w lesie drewna w okresie wiosenno-letnim – zbyt rygorystyczny, nie uwzględniający innych aspektów i zasad rotacji drewna; e) Przeredagować zapisy dot. pozostawiania martwego drewna na „zwiększanie zasobów martwego drewna poprzez zachowanie i pozostawianie wybranych drzew i fragmentów drzewostanów do naturalnej śmierci”.	
33.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Odnosnie zapisu o ograniczeniu zagrożenia inwazyjnym gatunkiem obcym – tawułą kutnerową – poprzez ujmowanie jej zwalczania w programach ochrony przyrody nadleśnictw: Nadleśnictwo informuje, że nie może finansować takiego zadania ze środków Lasów Państwowych – działania ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków zewnętrznych na to zadanie.	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.
34.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Zapis o wykluczeniu fragmentacji kompleksu leśnego Puszczy Drawskiej nowymi barierami infrastrukturalnymi i o zachowaniu drożności ekologicznej jest niezrozumiały – wymaga wyjaśnienia, co należy rozumieć przez bariery infrastrukturalne. Zapis nie powinien ograniczać możliwości budowy nowych elementów infrastruktury gospodarki leśnej.	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.
35.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	02.03.2015	Nadleśnictwo Bierzwnik	Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w rozdz. 12, w zakresie niestosowania zrębów zupełnych przylegających do granic Parku, ochrony i kontynuacji elementów tradycji architektonicznej, ograniczenia zanieczyszczenia światłem, ograniczenia rozpraszania zabudowy, wykluczenia stosowania oczyszczalni przydomowych, promowania niskoemisyjnych technologii grzewczych, powinny dotyczyć tylko terenu DPN, a nie otuliny. Do niektórych z nich, np. dot. lokalnych cech architektury, trudno znaleźć uzasadnienie jako dla sposobów ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Projekt	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia. Jednak, takie same uwagi i wnioski zostały także złożone w terminie przez inne podmioty i zostały rozważone.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					nie powinien naruszać zapisów innych ustaw (art. 3 ustawy o lasach, władztwo gminy w zakresie planowania przestrzennego)	
36.	ZG.721.1.20 15	25.02. 2015	25.02.2015.	Nadleśnictwo Drawno	Zapis o „zadeklarowaniu” Parku wraz z otuliną jako Parku Ciemnego Nieba jest zbyt twardy – zobowiązujący. Parki ciemnego nieba nie mają podstawy prawnej i są raczej formą współpracy lokalnych społeczności i samorządów; zapis powinien mówić raczej o rozpoznaniu możliwości i podjęciu działań, starań.	Wniosek uwzględniono, preredagowując zapis we wskazanym sposobie.
37.	ZG.721.1.20 15	25.02. 2015	25.02.2015.	Nadleśnictwo Drawno	Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń zewnętrznych powodowanych przez gospodarkę łowiecką wokół Parku (zapisy dotyczą współpracy w tworzeniu wieloletnich i rocznych planów hodowlanych, gospodarowania zwierzyną z uwzględnieniem potrzeby zachowania bazy żerowej wilka, wykluczenia form polowań niebezpiecznych dla wilka, wnioskowania przez Park o nieplanowanie odstrzału borsuków, kun, tchórzy, słonka, cyraneczki w obwodach graniczących z parkiem): W projekcie nie zostało określone, jaka część populacji zwierzyny łownej powinna być przeznaczona jako baza żerowa wilka, ani jakie polowania są niebezpieczne dla wilka i dławczego. Należy podkreślić, że występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim, przez przyjmowanie niższych przyrostów zrealizowanych zwierzyny, co w konsekwencji ma wpływ na wysokość pozyskania. Borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki są gatunkami łownymi i nie ma podstaw prawnych do zakazania polowania na nie, jak również nie jest to uzasadnione.	Uwagi częściowo uwzględniono, preredagowując zapisy. Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy. Środkiem takim jest współpraca z nadleśnictwami i opiniowanie projektów planów łowieckich. Plan świadomie nie reguluje tu zbyt daleko idących szczegółów jakie mają być zrealizowane w ramach tej współpracy (np. część populacji zwierzyny łownej jaka powinna być przeznaczona jako baza żerowa wilka, ani rodzaje polowań niebezpiecznych dla wilka), ponieważ współpraca z definicji polega na wypracowywaniu takich szczegółów przez współpracujące podmioty. W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – jak np. to, że występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim. Odnośnie polowań na borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki, zapis preredagowano. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że podobnie jak inne gatunki zwierząt łownych, gatunki te wymagają zarządzania w skali całej Puszczy Drawskiej, a nie tylko Parku, a w tym kompleksie leśnym są rzadkie i wyłączenie ich z pozyskania łowieckiego byłoby uzasadnione, na co zresztą zwracano już uwagę od 2001 r. Jeżeli nadleśnictwa wnioskują do Parku o podejmowanie na terenie Parku działań zapobiegających nadmiernej koncentracji jeleni, to również uzasadnione jest występowanie przez Park do nadleśnictw i innych zarządców obwodów łowieckich z

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						opiniami o celowości wstrzymania odstrzałów wskazanych gatunków. Skutkiem zapisu w rozdz. 4 planu nie jest zakaz ich pozyskania, ale wytyczna dla Parku, by występował z takimi opiniami do odpowiednich podmiotów, co nie narusza kompetencji tych podmiotów do planowania łowieckiego.
38.	ZG.721.1.20 15	25.02. 2015	25.02.2015.	Nadleśnictwo Drawno	Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń wynikających z gospodarki leśnej w sąsiedztwie Parku, w szczególności: a) Nie ograniczać form ani intensywności cięć rębnych w drzewostanach przylegających do granic Parku. Nie wpływają one niekorzystnie na wartości Parku. Nadleśnictwo ma zatwierdzony plan urządzenia, w którym takie cięcia są przewidziane; b) Nie ograniczać użytkowania drzewostanów przyległych do cieków wpływających na teren Parku. Gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i wód; kształtowane są strefy ekotonowe wzdłuż wód nieużytkowane zrębami zupełnymi; c) Nie wprowadzać zapisów dot. wykluczenia wprowadzania do lasów czeremchy amerykańskiej, olszy pomarszczonej, dębu czerwonego, modrzewia japońskiego i eurojapońskiego – te gatunki nie są wprowadzane; d) Nie wprowadzać zapisu o wykluczeniu przetrzymywania w lesie drewna w okresie wiosenno-letnim; e) Przeredagować zapisy dot. pozostawiania martwego drewna na „zwiększanie zasobów martwego drewna poprzez zachowanie i pozostawianie wybranych drzew i fragmentów drzewostanów do naturalnej śmierci”.	Uwagi częściowo uwzględniono, przeredagowując zapisy. Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy. W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – fakt, że dane zagadnienie jest obecnie uwzględniane w praktyce leśnej nie jest więc przesłanką, by go w tym miejscu nie ujmować. Zapisy dotyczą uwzględniania w/w aspektów w przyszłych planach urządzenia lasu i nie wpływają na plany zatwierdzone, które Park już uzgodnił.
39.	ZG.721.1.20 15	25.02. 2015	25.02.2015.	Nadleśnictwo Drawno	Odnosić zapisu o ograniczeniu zagrożenia inwazyjnym gatunkiem obcym – tawułą kutnerowatą – poprzez ujmowanie jej zwalczania w programach ochrony przyrody nadleśnictw: Nadleśnictwo informuje, że nie może finansować takiego zadania ze środków Lasów Państwowych – działania ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków zewnętrznych na to zadanie.	Informację przyjęto do wiadomości. Jednak, nie wymagała ona zmian w projekcie planu. W rozważanej sytuacji, zwalczanie tawuły kutnerowatej na terenie Nadleśnictwa jest obowiązkiem Nadleśniczego (element ochrony obszaru Natura 2000 – art. 32 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, oraz kontrola pojawiającego się i nadmiernie rozprzestrzeniającego się organizmu szkodliwego – art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy o lasach), a aby pozyskać środki zewnętrzne na to zadanie, powinno ono być zaplanowane i ujęte w Programie Ochrony Przyrody. Nic innego plan nie proponuje.
40.	ZG.721.1.20	25.02.	25.02.2015.	Nadleśnictwo	Zapis o wykluczeniu fragmentacji kompleksu leśnego Puszczy	Uwagi nie uwzględniono. Zapis jest wystarczająco precyzyjny –

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
	15	2015		Drawno	Drawskiej nowymi barierami infrastrukturalnymi i o zachowaniu drożności ekologicznej jest niezrozumiały – wymaga wyjaśnienia, co należy rozumieć przez bariery infrastrukturalne. Zapis nie powinien ograniczać możliwości budowy nowych dróg leśnych.	chodzi w nim o takie inwestycje infrastrukturalne, które stanowiłyby bariery ekologiczne mogące upośledzić powiązania ekologiczne Parku z obszarami sąsiednimi, a przykłady takich potencjalnych barier wg aktualnych planów inwestycyjnych są uwzględnione. Zapis nie powinien być bardziej szczegółowy, ponieważ nie można przewidzieć, jakie pomysły takich inwestycji pojawią się w ciągu 20 lat. Wskazany środek ograniczania zagrożenia jest uwzględniane zagadnienia w ocenach oddziaływania na środowisko, co nie przesądza ograniczenia realizacji inwestycji, ale wymaga skrupulatnego rozważenia jej skutków co do wskazanego aspektu. Drogi leśne zwykle nie stanowią bariery ekologicznej upośledzającej powiązania ekologiczne w tej skali przestrzennej, choć mogą na inne sposoby oddziaływać na środowisko.
41.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	26.02-2015	Nadleśnictwo Głusko	<p>Odnosnie zapisów dot. zagrożeń zewnętrznych od gospodarki łowieckiej, dotyczących potencjalnego ograniczania bazy żerowej wilka, przypadków nielegalnego zabijania wilka, zabijania poza parkiem borusków, kun, tchórzy, słonek, cyraneczek z terenu Parku i sposobów ich minimalizacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nie określono jaka część populacji zwierzyny łownej powinna pozostać jako baza żerowa dla wilka i dlaczego, Nie określono jakie formy polowania są niebezpieczne dla wilka Obowiązujące przepisy prawa zabraniają m. in. strzelania do nierozpoznanego celu oraz opisują dozwolone prawem formy polowań. Występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim, przez przyjmowanie niższych przyrostów zrealizowanych zwierzyny, co w konsekwencji ma wpływ na wysokość pozyskania. Borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki są gatunkami łownymi i nie ma podstaw prawnych do zakazania polowania na nie, jak również nie jest to uzasadnione. 	<p>Uwagi częściowo uwzględniono, przeredagowując zapisy.</p> <p>Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy. Środkiem takim jest współpraca z nadleśnictwami i opiniowanie projektów planów łowieckich. Plan świadomie nie reguluje tu zbyt daleko idących szczegółów jakie mają być zrealizowane w ramach tej współpracy (np. część populacji zwierzyny łownej jaka powinna być przeznaczona jako baza żerowa wilka, ani rodzaje polowań niebezpiecznych dla wilka), ponieważ współpraca z definicji polega na wypracowywaniu takich szczegółów przez współpracujące podmioty. W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – jak np. to, że występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim.</p> <p>Odnosnie polowań na borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki, zapis przeredagowano. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że podobnie jak inne gatunki zwierząt łownych, gatunki te wymagają zarządzania w skali całej Puszczy Drawskiej, a nie</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						tylko Parku, a w tym kompleksie leśnym są rzadkie i wyłączenie ich z pozyskania lowieckiego byłoby uzasadnione, na co zresztą zwracano już uwagę od 2001 r. Jeżeli nadleśnictwa wnioskuje do Parku o podejmowanie na terenie Parku działań zapobiegających nadmiernej koncentracji jeleni, to równie uzasadnione jest występowanie przez Park do nadleśnictw i innych zarządców obwodów lowieckich z opiniami o celowości wstrzymania odstrzałów wskazanych gatunków. Skutkiem zapisu w rozdz. 4 planu nie jest zakaz ich pozyskania, ale wytyczna dla Parku, by występował z takimi opiniami do odpowiednich podmiotów, co nie narusza kompetencji tych podmiotów do planowania lowieckiego.
42.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	26.02-2015	Nadleśnictwo Głusko	Odnosnie zapobiegania zagrożeniu dopływem zanieczyszczeń i biogenów ze zlewni górnej Płocicznej i Górnej Korytnicy i proponowanego powiększenia otuliny Parku o te zlewnie – zdaniem Nadleśnictwa otulina w obecnej formie wystarczająco chroni zlewnie Korytnicy i Płocicznej.	Uwagę częściowo uwzględniono, przeredagowując zapisy. Nie można zgodzić się z tezą, że otulina w obecnej formie wystarczająco chroni zlewnie Korytnicy i Płocicznej. W materiałach do planu zidentyfikowano istniejące zagrożenie w postaci nadmiernego dopływu biogenów ze zlewni tych rzek (spoza istniejącej otuliny), a otulina z definicji powinna być wyznaczona jako strefa zabezpieczająca park przed zagrożeniami zewnętrznymi, więc powinna obejmować źródła tych zagrożeń. Jednak zapis przeredagowano, biorąc pod uwagę, że plan ochrony (rozporządzenie Ministra Środowiska) nie może przesądzać o kształcie regulacji wynikającej z innego upoważnienia ustawowego dla innego organu prawodawczego (wyznaczenie otuliny w drodze rozporządzenia Rady Ministrów). Równocześnie, podkreślono że chodzi o tereny rolnicze, a nie o tereny leśne (powiększenie otuliny mogłoby dotyczyć tylko samych dolin rzek i terenów rolniczych w zlewniach, a niekoniecznie dużych partii lasu między dolinami).
43.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	26.02-2015	Nadleśnictwo Głusko	Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń wynikających z gospodarki leśnej w sąsiedztwie Parku, w szczególności: a) Nie ograniczać form ani intensywności cięć rębnych w drzewostanach przylegających do granic Parku. Nie wpływają one niekorzystnie na wartości Parku. Nadleśnictwo ma zatwierdzony plan urządzenia, w którym	Uwagi częściowo uwzględniono, przeredagowując zapisy. Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					<p>takie cięcia są przewidziane;</p> <p>b) Nie ograniczać użytkowania drzewostanów przyległych do cieków wpływających na teren Parku. Gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i wód; kształtowane są strefy ekotonowe wzdłuż wód nieużytkowane zrębami zupełnymi;</p> <p>c) Nie wprowadzać zapisów dot. wykluczenia wprowadzania do lasów czeremchy amerykańskiej, olszy pomarszczonej, dębu czerwonego, modrzewia japońskiego i eurojapońskiego – te gatunki nie są wprowadzane;</p> <p>d) Nie wprowadzać zapisu o wykluczeniu przetrzymywania w lesie drewna w okresie wiosenno-letnim – zbyt rygorystyczny, nie uwzględniający innych aspektów i zasad rotacji drewna;</p> <p>Przereagować zapisy dot. pozostawiania martwego drewna na „zwiększanie zasobów martwego drewna poprzez zachowanie i pozostawianie wybranych drzew i fragmentów drzewostanów do naturalnej śmierci”.</p>	<p>W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – fakt, że dane zagadnienie jest obecnie uwzględniane w praktyce leśnej nie jest więc przesłanką, by go w tym miejscu nie ujmować.</p> <p>Zapisy dotyczą uwzględniania w/w aspektów w przyszłych planach urządzenia lasu i nie wpływają na plany zatwierdzone, które Park już uzgodnił.</p>
44.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	26.02-2015	Nadleśnictwo Głusko	<p>Odnosnie zapisu o ograniczeniu zagrożenia inwazyjnym gatunkiem obcym – tawulą kutnerowatą – poprzez ujmowanie jej zwalczania w programach ochrony przyrody nadleśnictw: Nadleśnictwo informuje, że nie może finansować takiego zadania ze środków Lasów Państwowych – działania ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków zewnętrznych na to zadanie.</p>	<p>Informację przyjęto do wiadomości. Jednak, nie wymagała ona zmian w projekcie planu. W rozważanej sytuacji, zwalczanie tawuły kutnerowatej na terenie Nadleśnictwa jest obowiązkiem Nadleśniczego (element ochrony obszaru Natura 2000 – art. 32 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, oraz kontrola pojawiającego się i nadmiernie rozprzestrzeniającego się organizmu szkodliwego – art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy o lasach), a aby pozyskać środki zewnętrzne na to zadanie, powinno ono być zaplanowane i ujęte w Programie Ochrony Przyrody. Nic innego plan nie proponuje.</p>
45.	ZG.7210.1.2 015	26.02. 2015	26.02-2015	Nadleśnictwo Głusko	<p>Odnosnie ustaleń do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego – rygorystyczne określenie ograniczeń dotyczących np. braku możliwości zewnętrznego ocieplania budynków, rodzajów pokryć dachowych, bez możliwości zastosowania alternatywnych (tańszych) rozwiązań budzić będzie kontrowersje wśród lokalnej (niezamoznej) ludności.</p>	<p>Zapisy rozdziału 12 nie określają rygorystycznych ograniczeń, gdyż nie ustanawiają norm powszechnie obowiązujących, a tylko ustalenia do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego. Nawet gdy te ustalenia zostaną wprowadzone do studiów, nie będą stanowiły prawa miejscowego, a tylko będą określać kierunek polityki przestrzennej. W takiej formie zapisy są potrzebne dla ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku, także poprzez stworzenie tła i punktu wyjścia do takiej ochrony, poprzez określenie ogólnych kierunków ochrony walorów Puszczy</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						Drawskiej stanowiącej środowisko kulturowe Parku. Jednak, w uwzględnieniu uwagi doprecyzowano niektóre zapisy, tak by było jasne, że nie wywołają skutków, których dotyczą obawy.
46.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Pytanie, czy projekt podawany procedurze, upubliczniony na stronach parku czy był ogłoszony w prasie lokalnej, jak tak to jakiej i gdzie oraz kiedy?	Udział społeczeństwa (konsultacje społeczne) zapewniane są właśnie w tej procedurze, w ramach której zostało złożone pytanie i inne uwagi. W ramach tej procedury i zgodnie z wymogami prawa, informacja o projekcie planu została podana do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie, w dniu 05.02.2015 r.: a) na stronach internetowych: www.bip.dpn.pl i www.planochrony.dpn.pl b) na tablicy ogłoszeń w siedzibie DPN c) w prasie: Kurier Szczeciński, Głos Wielkopolski, Gazeta Lubuska Na wskazanych stronach internetowych został także zamieszczony sam projekt planu.
47.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Niewłaściwa charakterystyka i ocena uwarunkowań społecznych i gospodarczych (art. 20 punkt 1 podpunkt 2 ustawy o ochr. przyrody)	Art. 20 ust 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody wymienia przesłanki uwzględniane przy sporządzaniu projektu planu, a nie elementy treści tego projektu. Analiza tych zagadnień została w ramach prac nad planem dokonana w operacie zagospodarowania przestrzennego, który jest częścią dokumentacji planu (w ramach konsultacji ta dokumentacja była dostępna w dyrekcji Parku). Jednak, w uwzględnieniu uwagi, uzupełniono informację o uwarunkowaniach społecznych i gospodarczych w uzasadnieniu projektu rozporządzenia.
48.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Zgodnie z art.20 punkt 3 podpunkt 1 plan ochrony parku zarodowego zawiera cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji. Tej pozycji brak w projekcie.	Uwarunkowania przyrodnicze i społeczne realizacji celów ochrony przyrody są wskazane w rozdz. 1 projektu planu ochrony. Jednak, w uwzględnieniu uwagi, uzupełniono informację o uwarunkowaniach społecznych. Uwarunkowania przyrodnicze są określone wystarczająco precyzyjnie i nie wymagają uzupełnień.
49.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	W projekcie w rozdz. 4. zidentyfikowano zagrożenie: sploty Drawą wpływające za zachowanie i mogące wpływać na sukces reprodukcyjny ...gągola. Tymczasem wg literatury	Elementem biologii gatunku jest etap „życia rodzinnego” poza gniazdem lecz w formie stadek rodzinnych na tafli wody. Samica na tym etapie wciąż opiekuje się pisklętami, a brak

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					<p>popularnonaukowej o ptakach: „Pisklęta, choć może ich być nawet 10 w zniesieniu, wykluwają się jednocześnie. Kaczęta po wykluciu i obeschnięciu poruszają się bardzo zręcznie, mogą podskakiwać na wysokość 0,5 metra i, dzięki ostrym pazurom, bez problemu wspinać się. Pisklęta opuszczają gniazdo po 1 dniu – matka nawołuje młode specyficznym krzykiem "kio-rr", a te bez szkody dla zdrowia zląą lub skaczą z drzewa, nawet z wysokości kilkudziesięciu metrów (nawet do 20 m). Wynika to z tego, że ich ciała są sprężyste i lekkie, a w skoku rozpościerają błony pławne między palcami nóg wyciągając skrzydełka, zwiększając nieco opór powietrza. Ważą wtedy około 35 g. By dotrzeć do akwenu muszą niekiedy pokonać kilometrową odległość. Gdy znajdują się na wodzie, od razu dobrze pływają i nurkują w poszukiwaniu wodnych roślin i bezkręgowców. Usamodzielniają się po 5 do 10 dniach – matka wodzi je, aż staną się lotne. Mają biało-czarny puch. Kaczęta są bardzo samodzielne, dają sobie radę zaraz po wykluciu nawet bez matki. Lotne stają się po 60 dniach.</p>	<p>takiej opieki zmniejsza prawdopodobieństwo przeżycia piskląt, absolutnie nie można więc mówić o ich samodzielności. Więzy rodzinne ulegają rozluźnieniu stopniowo, mimo, że pisklęta gągola są zagniazdownikami. Okres opieki nad młodymi trwa do uzyskania przez nie zdolności do lotu, dzieje się to po około 2 miesiącach. W całym tym okresie gągoly są wrażliwe na płoszenie, choć wrażliwość ta stopniowo spada w miarę rozwoju piskląt.</p> <p>Oddziaływanie ruchu kajakowego polega na tym, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojawianie się kajaka (niezależnie od zachowania się kajakarzy) powoduje wykonywanie przez samice zachowań odwodzących (lot przed kajakiem w dół rzeki, zwykle na ok. kilkuset metrów), co oznacza okresowe pozostawienie piskląt bez opieki, - w przypadku niewłaściwych zachowań kajakarzy (gdy nie ominą oni stadek piskląt w maksymalnej odległości) może dochodzić do rozpraszenia stadek nietotnych jeszcze piskląt. - w wyniku permanentnego płoszenia, wymuszana jest migracja stadek rodzinnych (przy nietotnych pisklętach – pieszka) w dół Drawy lub na suboptymalne akweny w sąsiedztwie. <p>W/w zjawiska, potwierdzone także obserwacjami terenowymi, stanowią znaczące oddziaływanie ponieważ zmniejszają prawdopodobieństwo przeżycia piskląt. Zagadnienia te są szczegółowo opisane w dokumentacji planu.</p>
50.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	<p>Jako zagrożenie wskazano płoszenie wydry i bobra w porze porannej i wieczornej-- te dwa zwierzęta swój czas żerowania mają jako nocny cyt "Bóbr europejski jest zwierzęciem ziemnowodnym, silnie terytorialnym, wiodącym nocny tryb życia" przypominam iż kajaki wypływają z pól biwakowych (nawet nie od świtu) tylko po śniadaniu czyli godzina 8-9 a dopływają do pól biwakowych ostatni o godzinach 19-20 czyli średnio w okresie letnim 3 godziny po wschodzie i końcu żerowania i na 3 godziny przed zachodem, czyli początkiem żerowania, główny ruch turystyczny odbywa się w godzinach 10-</p>	<p>Przedstawione tezy są w zasadzie słuszne, dlatego wskazano, że ruch kajakowy „potencjalnie może powodować”, a nie że „powoduje” oddziaływanie na te gatunki. Aktywność bobra i wydry obejmuje nie tylko noc, ale także porę poranną i wieczorną, ale rzeczywiście rozmija się z maksimum spływów w środkowych godzinach dnia. Oddziaływanie na te gatunki miałyby miejsce przy przypadkach spływania w porze porannej i wieczornej. Takie przypadki, choć sporadyczne, jednak się zdarzają (nawiasem mówiąc, sama treść uwagi potwierdza, że obecnie obowiązujące zasady udostępnienia</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					15. wiec kolizyjność z bobrem czy wydrą nie jest możliwa.	Drawy nie zawsze są przestrzegane, gdyż rzeka jest obecnie udostępniona tylko w godz. 9-19, nie powinno więc mieć miejsca wypływanie o 8 ani dopływanie do pól biwakowych o 20), dlatego identyfikacja takiego możliwego oddziaływania jest zasadna, tym bardziej że do jego wyartykułowania zmusza wymóg uwzględnienia zakresu z art. 29 ustawy o ochronie przyrody (oba gatunki są przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, którego częścią jest Park).
51.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Jeśli idzie o pozycję 4 z tabeli cyt 4) "mogące powodować okresowe ograniczenie dostępności dla zwierząt w okolicach miejsc biwakowania płoszenie zwierząt w ich sąsiedztwie" przypominam wniosek formalny zgłoszony przeze mnie na spotkaniu konsultacyjnym o treści "Wniosek o likwidację pól namiotowych wzdłuż Drawy, argumentując to zmniejszeniem hałasu w parku i korzyściami dla podmiotów prowadzących usługi dla turystów (kwatery, gastronomia, transport kajaków i ludzi nad rzekę)". W dokumentacji równoległe opracowywanego planu zadań ochronnych Natura 2000 wskazano, że wniosku się nie uwzględnia, bo nie jest to niezbędne dla obszaru Natura 2000, a miejsca biwakowania służą turystyce kajakowej, która w określonych formach, miejscach, czasie i natężeniu może być zjawiskiem pozytywnym. Wskazano, że wniosek może być rozważony w pracach nad planem ochrony Parku. Wnioskuje o wskazanie badań w jakich terminach turystyka kajakowa jest zjawiskiem pozytywnym na Drawie, oraz w jakich granicach, obwodach odcinkach na terenie DPN.	<p>Przedstawiony wniosek został rozważony w ramach prac nad planem ochrony Parku. Zdecydowano się na jego nie uwzględnienie, tj. na pozostawienie nad Drawą w Parku obecnie funkcjonujących 6 miejsc biwakowania. Celem tego rozwiązania jest utrzymanie możliwości przepłynięcia Drawą przez DPN wg tradycyjnego modelu turystyki kajakowej (kilkudniowy spływ z biwakami nad rzeką). Uznano, że generowane przez miejsca biwakowania zagrożenia (przede wszystkim ze względu na ich punktowy charakter) nie wymagają zupełnej eliminacji tej formy udostępnienia, jaką jest możliwość biwakowania na wyznaczonych miejscach, tym bardziej że taka zmiana wywołałaby kolejne konflikty społeczne.</p> <p>Turystyka kajakowa oczywiście nie oddziałuje pozytywnie na ekosystemy, ale jako forma bezpośredniego kontaktu z przyrodą, sprzyja budowie proprzyrodniczych postaw społecznych. Efekt ten osiągany jest jednak tylko gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wśród wrażeń ze spływu dominuje kontakt z przyrodą rzeki (a nie interakcje społeczne) – a więc gdy natężenie ruchu jest niskie, 2. kontakt kajakarzy z przyrodą nacechowany jest szacunkiem do niej, co obejmuje także świadomość niezbędnych dla ochrony przyrody ograniczeń w udostępnieniu i dostosowywanie się do nich <p>Znamienne, że w konsultacjach społecznych wpłynęły także głosy ze środowiska kajakarzy, postulujące zmniejszenie liczby kajakarzy na Drawie, ściślejsze przestrzeganie ograniczeń, a nawet wprowadzenie ograniczeń bardziej restrykcyjnych niż</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>obecnie stosowane – właśnie w celu zachowania naturalnego charakteru rzeki, który przez niektórych turystów jest szczególnie ceniony.</p> <p>W związku z tym, przyjętym w planie celem jest utrzymanie udostępnienia Drawy do turystyki kajakowej, ale na zasadach gwarantujących ochronę całości przyrody rzeki, tj. raczej maksymalizacja jakości niż ilości realizowanego w ten sposób kontaktu turystów z przyrodą Parku.</p>
52.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Zapis z tabeli o sposobie eliminacji niekorzystnych skutków cyt. "Organizacja w pobliżu Drawy alternatywnych atrakcji turystycznych wnioskuje o wskazanie na podstawie badań - jakie to atrakcje, ich koszt i sposób sfinansowania - tj. skutki społeczne".	Zapis w tabeli określa środki ograniczania skutków zagrożenia, pozostawiając elastyczność co do szczegółowych sposobów realizacji, nie ma bowiem powodu ani potrzeby, by plan ochrony to przesądzał. Natomiast szczegółowa, lecz otwarta lista propozycji (do wyboru w miarę potrzeby i możliwości, do uzupełnienia w razie powstania nowych pomysłów) znajduje się w operacie udostępnienia Parku do turystyki, który jest częścią dokumentacji planu (w ramach konsultacji ta dokumentacja była dostępna w dyrekcji Parku). Oszacowanie przykładowych kosztów znajduje się w oszacowaniu kosztów realizacji planu (j.w.). Wykonanie na gruntach Parku jest zadaniem Parku, a więc i do Parku należy sfinansowanie wykonania. Na innych gruntach możliwe jest wykonanie i sfinansowanie przez inne podmioty.
53.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Lp 10 z tabeli zagrożenia o treści Wydeptywanie roślinności i pokrywy glebowej, oraz opis sposobu eliminacji, "stosowanie pomostów oraz naziemnych kładek przy zwaliskach drzew" - wnioskuje o przedstawienie bilansu badań z budowy kładki do obnoszenia zwalisk w granicach DPN-u poniżej miejscowości Barnimie a biwak binduga Barnimie. Z obserwacji wynika iż jest to złe rozwiązanie i nie funkcjonalne - brak dojazdu do tego miejsca przez służby porządkowe, oraz okazja do wysiadania czynią te miejsca miejscami postojowymi, wykorzystywanym zamiennie na posilek lub stawianie stolca. miejsca te nie dostosowane powodują zwiększenia zaśmiecanie, proszę o przedstawienie badań porównawczych na temat szkód budowy kładki oraz przecięcia miejsca do przepłynięcia kajakiem o szerokości 1-1,5 metra.	<p>Zagadnienie było analizowane w pracach nad planem i zdecydowano, że lepszym rozwiązaniem jest konsekwentne zachowanie zasady nieingerencji w martwe drzewa w rzece, a ułatwienie (za pomocą kładek) obniesienia brzegiem tych, które nie dadzą się pokonać wodą.</p> <p>Konieczność obniesienia brzegiem zwalów drzew dotyczy corocznie kilku (zwykle 2-3) miejsc na całej długości Drawy w Parku (pozostałe zwalys drzew dadzą się pokonać wodą). Liczba takich miejsc może się zmieniać z roku na rok, zależy też od stanu wody w rzece, ale w perspektywie długookresowej pozostaje stosunkowo stabilna. Jedną z najważniejszych wartości przyrodniczych Parku jest naturalność procesów geomorfologicznych koryt rzecznych, w tym procesów związanych z dynamiką rumoszu drzewnego w korycie rzeki.</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>Elementy te są także kluczowe dla różnorodności biologicznej (m. in. z martwymi drzewami w rzece związane są specyficzne gatunki grzybów i owadów, a powiązane z tymi drzewami procesy geomorfologiczne generują kluczowe siedliska dla ryb i roślinności). Także w opinii turystów kajakowych, najcenniejszą cechą Drawy jest jej naturalny charakter, wyrażający się m. in. zarzuceniem rzeki zwalonymi drzewami. Także w konsultacjach społecznych wpłynęły głosy ze środowiska kajakarskiego, wnioskujące o bardzo rygorystyczną ochronę zwalonych drzew w nurcie rzeki. Także ze względów edukacyjnych, w parku narodowym to turystyka na rzece powinna być dostosowana do przyrody rzeki, a nie odwrotnie. Montaż slipów i kładek umożliwi obniesienie zwalów drzew tam gdzie to konieczne i minimalizuje nieuniknione w takich miejscach wydeptywanie runa, równocześnie konsekwentnie zachowując naturalność rzeki i dynamiki rumoszu drzewnego w niej.</p> <p>Uznano, że powstające oddziaływania, jak wydeptywanie runa, są mniejszym złem, niż przecinanie zwalów drzew. Przytoczone zjawiska zaśmiecenia, wykorzystywania tych miejsc na posilek lub stawianie stolca itp. są wynikiem kultury zachowania się turystów i występowałyby niezależnie od zastosowanych rozwiązań – gdyby nie było kładek, to tylko rozpraszaliby się na całej długości Drawy.</p>
54.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Pkt 16 zagrożeń - deficyt miejsc lęgowych dla bielika puchacza - eliminacja zagrożeń- poprzez zainstalowanie platform lęgowych- jakie badania wskazują budowę tych platform, ich kształt materiały oraz projekt, - by nie szkodziły w wygląd krajobrazu i nie odstraszały tych ptaków - proszę wskazać badania.	Budowa sztucznych platform lęgowych jest szeroko stosowanym środkiem ochrony ptaków, zwłaszcza w warunkach deficytu w lasach drzew rzeczywiście starych (optymalne miejsca gniazdowania rybołowa to sosny >150-letnie), co wciąż dotyczy także DPN. Nigdy nie stwierdzono negatywnych oddziaływań budowy platform, np. odstraszającego wpływu ich na ptaki. Przynajmniej niektóre platformy są z sukcesem wykorzystywane do wyprowadzenia lęgów, przy czym unika się ryzyka przypadkowego spadnięcia gniazda, co wprawdzie byłoby czynnikiem naturalnym, ale przy krytycznej sytuacji rybołowa w Polsce mogłoby mieć znaczenie. Platformy z założenia są instalowane w miejscach

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						nie eksponowanych wizualnie dla ludzi, nie mogą więc „szkodzić na wygląd krajobrazu”. Plan nie musi określać szczegółów technicznych idących tak daleko, jak kształt, wygląd i projekt takich platform. Tego typu platformy są wykonywane z drewna i gałęzi, w kształcie maksymalnie przypominającym naturalnie zainicjowane gniazdo, stosownie do warunków lokalnych..
55.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Tabela 2.potencjalne zagrożenia wewnętrzne - pozycja 5 zarastanie szuwarów kłociowych olszą .. eliminacja zagrożenia cyt. "kontynuacja usuwania olszy i powstających jej odrosli z torfowiska Kłocie Ostrowieckie": proszę o wskazanie badań i osoby uprawnionej oraz na jakiej podstawie jest uprawniona do określania i ingerencji w naturalne procesy, kto i na jakiej podstawie wskazuje który ekosystem jest ważniejszy i decyduje o eliminacji jednego ekosystemu kosztem drugiego? Proszę o badania w tej sprawie oraz kompetencje i umocowanie prawne do wskazania ważności ekosystemów.	Sporządzanie planu ochrony polega właśnie na proponowaniu rozstrzygnięć planistycznych, decydujących w których sytuacjach należy przyznać priorytet naturalnym procesom, a w których w takie procesy ingerować, by np. zachować ekosystemy półnaturalne, albo stanowiska gatunków, które w wyniku naturalnych procesów zanikłyby. Czynna ochrona torfowiska „Kłocie Ostrowieckie”, zakładająca w jego przypadku ingerencję w naturalne procesy, została rozpoczęta w 2008 r. m. in na podstawie ekspertyzy Jasnowska J., Wróbel M., 2007r. Ekspertyza i wytyczne w zakresie ochrony czynnej obiektu ochrony specjalnej w DPN „Kłocie Ostrowieckie. Mscr. Zagadnienie opisano także w publikacji: Jasnowska J., Wróbel M. 2010. Ochrona czynna „Kłoci Ostrowieckich” w Drawieńskim Parku Narodowym. Str. 173-179 [W:] Grześkowiak A., Nowak B. (red.) Dynamika procesów przyrodniczych w zlewni Drawy i Drawieńskim Parku Narodowym; IMIGW Poznań. W aktualnym projekcie planu ochrony proponuje się, by w Kłociach Ostrowieckich kontynuować dotychczas prowadzoną ochronę czynną, ale w innych podobnych ekosystemach – Żółwia Kłoc po przeciwnej stronie jez. Ostrowieckiego – zaakceptować przebieg naturalnych procesów, co stanowi racjonalny kompromis między ochroną naturalności i różnorodności.
56.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Strona 94 projektu punkt tabeli 2 pp, 2,1 - organizacja systemu infrastruktury recepcyjno-poznawczej, oraz pole zakres działania, "punkt 1: W razie potrzeby budowa punktu recepcyjno-informacyjnego w miejscu istniejącego budynku na bogdane nawiązującej do starego młyna i kontynuującej lokalną tradycję architektoniczną". Proszę o przedstawienie badań na	Analiza lokalnej tradycji architektonicznej została przedstawiona w operacie ochrony walorów kulturowych (składnik dokumentacji planu, która była dostępna w siedzibie w trakcie konsultacji), a także w wydanej przez Park publikacji książkowej Cykalewicz M. (red.) 2013. Przewodnik po lokalnej tradycji architektonicznej Puszczy Drawskiej.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					<p>temat lokalnej tradycji architektonicznej, kto ją określa czy ma prawo ona ewoluować w którym kierunku , kto i na podstawie jakiego prawa ma określać lokalne tradycje i ich przemiany, proszę o badania- przecież ten budynek został w którymś czasie wybudowany w środku lasu, czy dzisiejsze ograniczenia nie blokują naturalnej ewolucji i czy nie blokujemy tworzenia "lokalnej architektury dla kolejnych pokoleń " jeśli przyjąć że ten budynek w Bogdance i kolejne w Ostrowcu Głusku, w Drawnie recepcja - obwód 110Aa czyli budynek centrum recepcyjno-edukacyjnego parku, jest dziś zaliczany do lokalnej tradycyjnej architektury, to czy za 200 lat nowo wybudowane budynki nie będą przedstawiały podobnej wartości? Czy dziś jest możliwe wybudowanie budynku - podobnego do budynku z obwodu 110Aa na np., biwaku Barnimie binduga? Pewnie nie, ale jak już został ten budynek - podobny posadowiony na Bogdance to po 100 latach jest on okazem architektury lokalnej. Proszę o badania na jakiej podstawie prawnej, kto i z jakiego umocowania ma prawo ustanawiać i kreować w sposób sztuczny, zewnętrzny naturalny rozwój przemianę lokalnej tradycji architektonicznej?</p>	<p>Lokalna tradycja architektoniczna to zespół form przez dłuższy czas stosowanych w architekturze danego terenu, podlegających rozwojowi i ewolucji ale z zachowaniem ciągłości tych procesów. Formy te zazwyczaj wynikają z określonych lokalnych uwarunkowań, a ich zastosowanie prowadzi do utrwalania się regionalnych odmienności w architekturze, co jest powszechnie traktowane jako jedna z tzw. wartości kulturowych. Natomiast realizacja architektury bez uwzględniania w niej w/w elementów prowadzi do powstawania obiektów odbieranych jako niespecyficzne dla regionu i zwykle odbieranych jako dysharmonijne. Identyfikacja elementów lokalnej tradycji architektonicznej jak również świadome planowanie ochrony (w tym także kontynuacji) określonych form architektonicznych charakterystycznych dla obszaru objętego ochroną, znajduje podstawę prawną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 12 maja 2005 w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody, w szczególności w §20 pkt 7, §31 ust 2, §17 pkt 6d.</p> <p>Nawiasem mówiąc, uwaga odnosi się do terenu na Bogdance, będącego w wieczystym użytkowaniu Drawieńskiego Parku Narodowego, a ewentualna budowa wskazanego budynku byłaby zadaniem Parku; zapis do którego zgłoszono wątpliwości nie narusza więc żadnego interesu innych stron.</p>
57.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	<p>Obszary udostępnione do celów turystycznych - rzeka Drawa, po wniesieniu opłaty - zapis narusza przepisy prawa wodnego. Podział rzeki na odcinki, w przypadku płynięcia przez jedną osobę całego odcinka parku tj., od Drawna do Starego Osieczna realny limit jest 250 osób dziennie, przepis ten niszczy cel turystyczny i wypoczynkowy wprowadzając kłopotliwą rywalizację zapisu, co z ludźmi którzy płyną od wsi Barnimie do Sitnicy, ile odcinków wyłączają z możliwości pływania? Koszt społeczny tego ograniczenia proszę przedstawić w badaniach.</p>	<p>Zapis nie narusza przepisów prawa wodnego. Prawo do powszechnego nieodpłatnego korzystania z wód do rekreacji przysługuje każdemu tylko wówczas, gdy przepisy nie stanowią inaczej (art. 34. ust. 1 ustawy Prawo Wodne). W tym przypadku przepisy (art. 15 ustawy o ochronie przyrody) zabraniają co do zasady splywów, umożliwiając tylko wyjątek w postaci wyznaczenia akwenów udostępnionych. Pobierane opłaty są opłatami za udostępnienie wskazanego obszaru parku narodowego (art. 12 ust 3 ustawy o ochronie przyrody, a nie za korzystanie z wód. Opłaty za splyw Drawą są stosowane od dawna.</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przeredagowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.
58.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Strona 13 projektu droga udostępniona - Moczele - Stare Osieczno- to, przynajmniej po części droga publiczna, a druga sprawa usankcjonowanie dojazdu po np, odbiór kajaków na pole biwakowe - za zgoda dyrektora narusza prawo wodne oraz zapisy innych ustaw, o swobodzie działalności gospodarczej i wreszcie zapisy ustawy zasadniczej. i proszę o definicję prawną - inne podmioty- kto to jest w rozumieniu planu ochrony parku.	Zapis został przeredagowany. W pozostałym zakresie uwaga jest bezzasadna. Zakaz poruszania się pojazdami mechanicznymi na terenie parku narodowego wynika z art 15 ustawy o ochronie przyrody. Ograniczenie to jest wprowadzone ustawą, co jest zgodne z konstytucją. Bezzasadny jest także zarzut naruszania swobody działalności gospodarczej, gdyż właśnie po to tworzy się parki narodowe, w których obowiązują wynikające z ustawy zakazy, by na ich terenie swoboda działalności gospodarczej była ograniczona. Prawo Wodne w żaden sposób nie reguluje możliwości dojazdu do wód ani zagadnień udostępnienia dróg na terenie parku narodowego, zapisy planu nie mogą więc naruszać Prawa Wodnego.
59.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Rozdział 11 (miejsca, w których dopuszcza się działalność handlową na terenie Parku) sklepy wiejskie - Zatom, Głusko; jak rozumiem likwidacja sklepu w Barnimiu jest jakoś wpisana w myśl projektanta planu, proszę przedstawić badania na jakiej podstawie i jakie to negatywne skutki ten sklep powoduje dla parku? Proszę o przeciwwskazania dlaczego nie mógłby powstać sklep w Podegrodziu czy Sitnicy? Jakie to przesłanki merytoryczne występują w tym zakresie?	Uwaga jest bezzasadna. Barnimie, Podegrodzie ani Sitnica nie znajdują się w granicach parku narodowego i zapisy planu w żaden sposób nie wpływają na funkcjonowanie istniejących, ani na możliwość powstania nowych sklepów w tych miejscowościach. Natomiast Głusko i część Zatomia są położone w granicach Parku i art 20 ust 3 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody nakazuje wskazanie w planie ochrony miejsc na terenie Parku, w których może być prowadzona działalność handlowa.
60.	Bez znaku (email)	23.023 .2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Udostępnienie do wędkowania jez. Ostrowieckie - dlaczego jeden rodzaj turystyki jest dopuszczony a drugi np, kąpiel z kładki już nie?? Jakie to skutki negatywne dla środowiska powoduje - do zaakceptowania - wędkarz na kładce, a osoba opalająca się na tej kładce i wchodząca do wody już negatywnie oddziałuje? Proszę o wskazanie badań.	Zasady udostępnienia jeziora Ostrowieckiego planuje się pozostawić takie same, jak obowiązują od lat. Nie stwierdzono żadnych przesłanek, ani nie otrzymano żadnych wniosków o ich zmianę. Udostępnienie różnych miejsc do różnych rodzajów aktywności jest różne m. in. dlatego, by presje poszczególnych form nie nakładały się na siebie, a także by zapewnić warunki do wędkowania w miejscach do tego celu udostępnionych. Nie przewiduje się udostępniania akwenów parku do pływania (kąpeli) m. in. ze względu na brak możliwości zapewnienia

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>bezpieczeństwa kąpiących się, do czego zobowiązywałyby wówczas park ustawa o bezpieczeństwie na wodach.</p> <p>Ponadto, badania przeprowadzone w sąsiadującym z parkiem narodowym obszarze Natura 2000 wykazały, że stan ekologiczny ekosystemów jeziornych nie udostępnionych do rekreacji jest przeciętnie lepszy, niż akwenów na których taka rekreacja jest dopuszczona, co stanowi przesłankę by nie rozszerzać udostępnienia akwenów Parku. W regionie istnieje wiele innych akwenów, na których rekreacja może być realizowana.</p>
61.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Tabela na stronie 58 określająca wskaźniki właściwego stanu ochrony gatunków i zwierząt, zawiera błąd podstawowy w rubryce wskaźnik właściwego stanu ochrony zawierając tylko i wyłącznie dolne granice występowania zwierząt np bóbr zapis- utrzymanie liczebności powyżej 100 - to błąd logiczny gdyż jeśli przyjąć ten zapis to właściwy wskaźnik jest przy występowaniu 1 miliona sztuk bobra na terenie parku, - właściwy stan musi określać dolne ale i górne ilości danego gatunku, wskazania jak uzyskać dolne granice- przy pomocy jakich środków- ale górne także należy w badaniach wskazać jakieś środki należy użyć do właściwego poziomu. Przy występowaniu człowieka na terenie parku projektant- dyrektor parku - proponuje maksymalne ilości określić, ale przy zwierzętach wskazują tylko dolne - zupełne przeciwieństwo w jednym dokumencie.	Zgodnie z definicją właściwego stanu ochrony gatunku, jest to stan, w którym gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało. Określenie górnych progów liczebności populacji jako warunków właściwego stanu ochrony byłoby zasadne tylko wówczas, gdyby istniało zagrożenie takim wzrostem liczebności gatunku, który miałby charakter „autodestrukcyjny”, np. prowadził do zniszczenia siedliska gatunku lub utraty możliwości trwałego istnienia jego populacji. W stosunku do żadnego z przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 nie stwierdzono możliwości wystąpienia takiego zagrożenia.
62.	Bez znaku (email)	23.02.2015	23.02.2015	Nowak, Przemysław	Przy określeniu maksymalnej liczby osób wstawia niewłaściwą wielkość fizyczną jaka jest pojemność do szlaku w którym liczy się przepustowość. Dla pola biwakowego- liczy się pojemność, gdyż ci ludzie tam rozbijają namioty i stacjonarnie biwakują, natomiast te osoby na szlaku Drawy, nie spadają tam z nieba i nie siedzą 10 godzin na rzece, tylko się przemieszczają w czasie- to taka wielkość fizyczna która nikogo nie omija.	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do splywów kajakowych.
63.	Bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Nowak, Sławomir, Usługi Turystyczne	Wnioskuje o wykreślenie zapisów ograniczających udostępnienie terenów DPN dla celów turystycznych tj. - w pkt. 2 obszary i miejsca udostępniania lp. 1,2,3,4,5,7,8,9,10. Proponuje się zapis „bez limitu”, taki zapis występuje wielokrotnie w omawianym	Wniosek nie mógł być uwzględniony. Zapis „bez limitu” w rozdz. 12 może być zastosowany tylko wówczas, gdy niezależnie od liczby osób dana forma udostępnienia nie będzie wywoływać negatywnego oddziaływania na przyrodę

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				Transportowe i Hotelarskie	<p>planie co znaczy że jest to możliwe.</p> <p>Nie uwzględniano oddziaływanie ekonomiczne dla okolicy jak i dla samego parku? Ograniczenia w tym kształcie działają na szkodę przedsiębiorczości w Drawnie nie tylko kajakowej ale każdej innej.</p> <p>Średnia prędkość kajakarza to 5-6 km na godzinę daje to iż jeden wskazany w planie odcinek grupa kajakarzy w pesymistycznym założeniu pokona w 2 godziny, więc wskazany limit niejako dotyczy 2 godzin i w niczym nie przeszkadza aby wtedy wpłynęła kolejna grupa. Należy dodać że z doświadczenia wiemy znaczna większość ruchu turystycznego odbywa się w weekendy to by oznaczało że 16 dni w roku na rzece jest 200 osób przez 2 godziny. Płynąc przez kilka odcinków wykorzystują limit podwójnie tym samym uniemożliwiają innym turystom koegzystowanie z przyrodą, w tym przypadku nie została zachowana równowaga uczestnictwa człowieka w ekosystemie wraz z innymi zwierzętami. Ciężko jest w ogóle mówić o jakimkol wiek oddziaływaniu człowieka na przyrodę a przecież człowiek jest częścią przyrody. Aby lepiej obliczyć ilość ludzi proszę w planie zawrzeć przepustowości tras turystycznych, a nie tylko pojemność.</p> <p>Z racji że człowiek jest także częścią ochranianego ekosystemu nie uniknione jest iż będzie dochodziło do zmian współ istnienia ze zwierzętami co może mieć korzystne efekty i nauczy także zwierzęta jak obchodzić się z ludźmi. Jednak należyty efekt można uzyskać tylko w kontrolowanych warunkach przez dobrze finansowanych działaniach ochronnych. Na poparcie powyższego stwierdzenia załączam pod pismem artykuł [zał. art. dotyczy powstawania populacji kojotów w miastach Ameryki Północnej].</p>	<p>parku narodowego (tj. nie będzie sprzeczna z art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody). Delegacja ustawowa z art. 12 ust 2 ustawy o ochronie przyrody wymaga wskazania limitów, gdy są one konieczne dla zapewnienia skuteczności art. 12 ust 2. Taka sytuacja dotyczy wskazanych pozycji, dlatego wniosek nie może być uwzględniony.</p> <p>W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przededagowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.</p> <p>Oddziaływania ekonomiczne były przedmiotem analizy. Projektowane zasady udostępnienia – konieczne dla ochrony przyrody - nie muszą wywołać spadku liczby turystów.</p> <p>Teza „<i>Ciężko jest w ogóle mówić o jakimkolwiek oddziaływaniu człowieka na przyrodę ponieważ człowiek jest częścią przyrody</i>” nie jest prawdziwa. Niezależnie od filozoficznych poglądów o relacji człowieka do przyrody, to oddziaływania antropogeniczne są zagrożeniami dla przyrody i to właśnie przed nimi jest ona chroniona m. in. poprzez tworzenie parków narodowych.</p> <p>Procesy synantropizacji behawioralnej gatunków dziko żyjących nie są celem ochrony przyrody w parku narodowym, który ma chronić naturalność przyrody, w tym naturalne wzorce behawioralne zwierząt. Nawiasem mówiąc, jak dotąd wszystkie znane procesy tego typu (w tym przytoczony proces synantropizacji kojotów w Ameryce Pn.) zachodziły spontanicznie i raczej wbrew intencjom człowieka; nie są znane przykłady świadomego wywołania ich w kontrolowanych warunkach za pomocą „dobrze finansowanych działań ochronnych”.</p>
64.	Bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Nowak, Sławomir, Usługi Turystyczne Transportowe i Hotelarskie	<p>Od powstania Parku w 1990 r. stan ekosystemu wizualnie się poprawie (oczywiście nie mówimy tu o składzie chemicznym wody). Jedynie ilość ryb zmalała i raki zniknęły, przybyło jednak ptactwa i roślinności. Wydaje się że problem leży w pobliskiej oczyszczalni ścieków.</p>	<p>Zagrożenie związane z dopływem zanieczyszczeń jest już zidentyfikowane w projekcie planu.</p>
65.	150015_KZ	26.02.	26.02.2015	Polskie	<p>Odnosnie ustaleń do studiów i planów zagospodarowania</p>	<p>Zgodnie z prośbą zagadnienie zostało ponownie rozważone,</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
	W	2015		Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	przestrzennego dot. utrzymania otuliny Parku wolnej od elektrowni wiatrowych. Otulina Parku nie jest formą ochrony przyrody i nie jest objęta planem ochrony parku narodowego, więc zapis ten jest nieuprawniony. Art. 10 ust 6 ustawy o ochronie przyrody i art. 53 ust 4 pkt 7 w powiązaniu z art. 64 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapewniają dyrektorowi parku narodowego uzgadnianie dokumentów planistycznych dotyczących parku i otuliny, wprowadzanie ustaleń w planie ochrony parku narodowego jest więc wysoce nadmiarowe. Prośba o ponowne rozważenie zasadności ograniczenia.	jednak przedmiotowy zapis jest zasadny. Elektrownie wiatrowe w otulinie Parku stanowiłyby zagrożenie dla ptaków stanowiących składnik fauny Parku, okresowo wylatujących np. na żerowanie, na teren otuliny. Plan ochrony dotyczy ochrony parku narodowego, a otulina nie jest formą ochrony przyrody, lecz strefą zabezpieczającą Park przed zagrożeniami zewnętrznymi. Przedmiotowa sytuacja to jednak właśnie przykład takiego zagrożenia dla fauny samego Parku. Plan ochrony sporządza się dla Parku, jednak delegacja ustawowa do jego sporządzenia wskazuje wyraźnie na obowiązek zawarcia w nim ustaleń do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących m. in. eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych, co oznacza, że ustalenia takie mogą dotyczyć także obszarów poza granicą parku narodowego, o ile są one konieczne dla ochrony samego Parku. Podobnie, z zawarcia w planie ochrony parku zakresu planu ochrony obszaru Natura 2000, wynika możliwość i konieczność zawarcia zapisów adresowanych poza granicami parku, o ile są konieczne dla ochrony bytujących w parku przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ustalenia do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego powinny w szczególności określać ograniczenia w lokalizacji infrastruktury technicznej (§17 pkt 6b rozporządzenia Ministra Środowiska z 12 maja 2005 w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody).
66.	bez znaku	23.02.2015	26.02.2015	PPU Alpol – Albert Polarczyk	Wylimitowanie zapisów dotyczących zagadnienia udostępnienia Drawy do splywów kajakowych i pozostawienie ich w formie i na poziomie aktualnie obowiązujących zadań ochronnych. Dotyczy Rozdz. 4, tab. 2, pkt 1, Rozdz. 7.II.2, Rozdz. 8 poz. 12, Rozdz. 10.2, poz. 1-5. Po toczonej od wielu lat batalii na temat udostępnienia kajakowego Drawy ustalił się pewien stan równowagi, który nie oddziałuje szkodliwie na przyrodę. Wskaźniki właściwego stanu ochrony są lub wkrótce będą osiągnięte. Dawne przemysłowe wykorzystywanie Drawy	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do splywów kajakowych.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					<p>współgrało z otaczającą przyrodą, bogatszą niż obecnie. Należy zapewnić w parku narodowym równowagę przyrodniczą, rozumianą jako równowaga we wzajemnym oddziaływaniu człowieka, składników przyrody żywej i warunków siedliskowych (definicja z ustawy Prawo Ochrony Środowiska), a projekt planu nie dopuszcza oddziaływania człowieka które powinno równoważyć dwa pozostałe elementy.</p> <p>Ogromna rzesza firm, która zainwestowała w rozwój bazy turystycznej, straci możliwość funkcjonowania; dojdzie do upadku całego sektora usług związanych z udostępnieniem turystycznym Drawieńskiego Parku Narodowego, nie mając alternatyw, bowiem trudno jest po wielu latach zmienić profil działalności, a niektórzy nie mają już na to sił. Tymczasem to przedsiębiorcy utrzymują kraj, w tym aparat administracyjny państwa i tzw. cele społeczne..</p>	
67.	Bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Pracownia Na Rzecz Wszystkich Istot	<p>Słuszny długoterminowy cel stopniowego ograniczania ingerencji w ekosystemach leśnych powinien być jeszcze wyraźniej przełożony na opisy działań ochronnych. Mimo tej deklaracji, rozmiar powierzchniowy planowanych cięć jest nadal duży i należy rozważyć, czy naprawę wszystkie są konieczne. Park istnieje już 25 lat, a plan jest na kolejne 20 lat. Okres 45 lat powinien wystarczyć, żeby - nawet jeśli niektóre drzewostany były sztuczne i wymagały sztucznego zainicjowania renaturyzacji - zainicjować procesy unaturalniania się wszędzie tam gdzie potrzeba i pozostawić jej dalszy bieg naturalnym procesom. Ewentualna przebudowa drzewostanów uznanych za sztuczne powinna wyjść na przeciw zagrożeniu w brzmieniu "Utrzymywanie się niskich zasobów rozkładającego się drewna oraz niskich ilości mikrosiedlisk wykształcających się na drzewach starych, s 37. DPN cechuje bardzo niska zasobność martwego drewna. W związku z w/w proponuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zmniejszyć znacznie rozmiar cięć/ przebudowy drzewostanów oraz masę planowanego do wycięcia drewna; Ewentualną przebudowę drzewostanów starszych klas wieku (powyżej 60 lat) w drzewostanach uznawanych za sztuczne prowadzić poprzez obrączkowanie drzew z pozostawieniem na gruncie martwych drzew w celu 	<p>Zagadnienie zostało już wnikliwie rozważone w planie. Lasy obecnego Drawieńskiego Parku Narodowego w chwili tworzenia Parku były na znacznej powierzchni silnie zniekształcone i szacuje się, że do osiągnięcia stanu, w którym wszystkie one mogłyby być pozostawione naturalnym procesom, potrzeba ok. 50-70 lat. Znajdujemy się więc obecnie ok. połowy drogi do tego celu. Plan konsekwentnie zakłada, że ponad połowa drzewostanów będzie chroniona biernie. W wielu dalszych drzewostanach przewidziane w obecnym planie działania powinny być ostatnią ingerencją w te drzewostany. Zaplanowany rozmiar cięć jest etapem długofalowej, ale ewolucyjnej i stopniowej zmiany podejścia do ekosystemów obecnego DPN, od modelu gospodarki leśnej do modelu kształtowania lasów przez naturalne procesy przyrodnicze. Dlatego wniosek o dalsze ograniczenie zakresu przebudowy nie został już uwzględniony.</p> <p>W uwzględnieniu wniosku o wykonywanie przebudowy za pomocą obrączkowania i pozostawiania na gruncie (jako martwe stojące) drzew przewidzianych do usunięcia, wprowadzono do planu zapis dopuszczający taką możliwość. Skala zastosowania tego podejścia powinna być jednak z</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					wzbogacenia zasobów wielkowymiarowego, martwego drewna oraz stworzenia korzystniejszych warunków dla wzrostu młodych drzew.	początku eksperymentalna. Nadmienić tu należy, że martwego drewna wielkowymiarowego dostarczają raczej drzewa starsze niż 120 lat, a takie nie są w ogóle przewidywane do usuwania, nawet w ramach przebudowy.
68.	Bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Pracownia Na Rzecz Wszystkich Istot	Redukcja liczebności jelenia w parku narodowym, nie powinna wynikać z przesłanki zapobiegania szkodom od zwierzęt w nadleśnictwach sąsiednich. Koncentrowanie się jeleni w sezonie polowań na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego jest skutkiem niewłaściwej gospodarki łowieckiej w obwodach sąsiadujących z Parkiem, w szczególności organizowania tam polowań zbiorowych z nagonką. Sposobem zapobiegania taki koncentracjom powinno być przede wszystkim ograniczenie na terenach sąsiadujących z parkiem działań wymuszających taką koncentrację, a już szczególnie w okresie rykowiska, a nie odstrzały na terenie Parku, choćby ograniczone. Wniosek: zrezygnować zupełnie z odstrzałów jeleni na terenie DPN	W uwzględnieniu wniosku uzupełniono zapisy dotyczące zapobieganiu koncentracjom jeleni na terenie DPN. Nie uwzględniono jednak wniosku o zupełną rezygnację z odstrzałów jeleni. Odstrzały przewidziane w planie mają znacznie ograniczony zakres i skalę i obwarowane są ostrymi zastrzeżeniami. Nie mają charakteru redukcyjnego, a służyłyby raczej tylko zapobieganiu koncentracji jeleni (tj. mają wpływać na behavior jeleni, a nie na liczebność populacji). Park powinien dysponować możliwością zastosowania takiego środka w razie potrzeby, a w tym celu musi on być zapisany w planie. Nie oznacza to, że odstrzały muszą być stosowane.
69.	Bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Pracownia Na Rzecz Wszystkich Istot	Dziki (zwłaszcza) w ekosystemach leśnych pełnią szereg pożytecznych funkcji, korzyści wynikające z aktywności dzików zdecydowanie przewyższają powodowane przez nie szkody w gospodarstwach rolnych: - spulchnianie gleby, które ma pozytywny wpływ na naturalne odnawianie się lasu, - konsumpcja padliny, co wpływa na podniesienie stanu sanitarnego lasu, - rozsiewanie nasion i rozprzestrzenianie pędów roślin, w tym także i tych rzadkich i chronionych; - urozmaicanie przestrzennej struktury lasu; - tępienie szkodników w drzewostanach jak pędraki czy licznie rozmnażające się gryzonie; - tworzenie żerowisk dla ginących gatunków ptaków, na ochronę których Komisja Europejska wydaje miliony Euro, m.in. w ramach programów rolnośrodowiskowych lub projektów LIFE+. Dziki okazują się być często sprzymierzeńcem człowieka w gospodarowaniu środowiskiem, szczególnie dotyczy to leśników, którzy często podkreślają pozytywne aspekty aktywności dzików.	Zagadnienie było rozważane w toku prac nad planem, m. in. ze świadomością wskazanych pozytywnych oddziaływań dzika. Nie jest przewidywana redukcja liczebności dzika na terenie DPN, a wyłącznie możliwość odstrzału niewielkiej liczby dzików na gruntach rolnych cudzej własności w Parku – wyłącznie jako środek zapobiegający koncentracjom dzików w takich miejscach i koncentracjom szkód za które Park musiałby wypłacać odszkodowania. Odstrzały w zaplanowanym zakresie nie wpłyną istotnie na populację dzika, a tylko na ich behavior. Nie wpłyną więc negatywnie na wskazaną rolę gatunków w ekosystemach.

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					Wskazana obszerna literatura przedmiotu. Wniosek: Zrezygnować z odstrzału dzików na terenie DPN.	
70.	bez znaku	26.02.2015	26.02.2015	Pracownia Na Rzecz Wszystkich Istot	Planowane udostępnienie rzeki Drawy do kajakarstwa jest nadmierne i stanowi zbyt daleko idące ustępstwo wobec presji przedsiębiorców turystycznych organizujących spływy. Park narodowy może być udostępniany tylko w sposób nie zagrażający jego przyrodzie/przedmiotom ochrony. Wobec zidentyfikowanych oddziaływań spływów kajakowych na ptaki należałoby jednak nie rozpoczynać udostępnienia rzeki do spływów wcześniej niż 1 sierpnia, a co najwyżej 15 lipca. Termin ten należałoby traktować wiążąco, nie organizując w okresie kwiecień-czerwiec, ani w I połowie lipca, także żadnych działań edukacyjno-promocyjnych na rzece, nawet kontrolowanych lub organizowanych przez Park i nawet dla ograniczonej liczby osób. W celach ochrony ekosystemów wodnych należy wyraźnie wskazać wykluczenie presji turystyki wodnej na ekosystemy rzeczne w okresie od połowy marca do połowy lipca i jej ograniczenie ilościowe w okresie II połowy lipca oraz I połowy sierpnia	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.
71.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Brak konsultacji społecznych	Konsultacje społeczne projektu planu ochrony parku narodowego (tzw. postępowanie z udziałem społeczeństwa, prowadzone na podstawie działy III rozdział 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku...) to właśnie ten proces, w ramach którego zgłoszono uwagę.
72.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Niekorzystne dla mieszkańców wiosek i osad na terenie Parku jest wprowadzenie ograniczeń infrastruktury wodno-sanitarnej, wprowadzenie ograniczeń infrastruktury budowlanej, ograniczenie prawa własności.	Analizę uwagi utrudnia brak wskazania, o jakie zapisy projektu planu chodzi. Można domyślać się, że uwaga dotyczy Rozdziału 12 (ustaleń do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego). Zapisy rozdziału 12 nie określają żadnych powszechnie obowiązujących ograniczeń stosujących się bezpośrednio do mieszkańców wiosek i osad, gdyż nie ustanawiają norm powszechnie obowiązujących, a tylko proponowane ustalenia do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego. Nawet gdy te ustalenia zostaną wprowadzone do studiów, nie będą stanowiły prawa miejscowego, a tylko będą określać

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						<p>kierunek polityki przestrzennej. W takiej formie zapisy są potrzebne dla ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku, także poprzez stworzenie tła i punktu wyjścia do takiej ochrony, poprzez określenie ogólnych kierunków ochrony walorów Puszczy Drawskiej stanowiącej środowisko kulturowe Parku.</p> <p>Dodatkowo, w rozdz. 12 doprecyzowano niektóre zapisy, tak by było jasne, że nie wywołają skutków, których dotyczą obawy.</p>
73.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Brak informacji o wielkości powierzchni Parku	Uwzględniono uwagę, uzupełniając tę informację wśród uwarunkowań społecznych.
74.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Brak informacji o wielkości powierzchni Parku znajdującej się w granicach gminy Dobiegniew	Nie uwzględniono uwagi, ponieważ brak delegacji prawnej do podawania w planie ochrony (rozporządzeniu) informacji o podziale administracyjnym. Sam podział administracyjny nie jest uwarunkowaniem społecznym. Informacje o położeniu Parku i otuliny znajdują się w dokumentacji planu, która była dostępna w trakcie konsultacji.
75.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Brak mapy z granicami otuliny Parku	Nie uwzględniono uwagi, ponieważ nie uznano zamieszczenia w planie ochrony (rozporządzeniu) takiej informacji kartograficznej. Mapa taka służyłaby tylko informacyjnemu przedstawieniu jednego z uwarunkowań ochrony Parku, a w treści rozporządzenia zgodnie z zasadami techniki prawodawczej powinny znajdować się raczej treści normatywne, a nie informacyjne.
76.	IV/29/15	26.02.2015	26.02.2015	Rada Gminy Dobiegniew (Uchwała Rady przesłana przez Urząd Miasta Dobiegniew).	Zapisy planu istotnie ograniczają rozwój turystyczno-rekreacyjny gminy Dobiegniew	Analizę uwagi utrudnia brak wskazania, o jakie zapisy projektu planu chodzi. Mimo to, przeanalizowano uwagę i nie okazała się ona zasadna. Zgodnie z deklaracjami samej gminy Dobiegniew, celem polityki gminy w zakresie turystyczno-rekreacyjnym jest zmniejszanie presji na teren Drawieńskiego Parku Narodowego poprzez zagospodarowywanie innych

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				Dobiegiew).		terenów. Takiego uzasadnienia Gmina użyła w szczególności w celu pozyskania środków z Unii Europejskiej z <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko</i> , realizując projekt „ <i>Zmniejszenie presji na obszary Drawieńskiego Parku Narodowego poprzez wzmocnienie funkcji turystycznej terenów rekreacyjnych Gminy Dobiegiew</i> ”. Zapisy projektu planu są w pełni zbieżne z tą polityką gminy. Zapisy są niezbędne do utrzymania presji turystycznej na ekosystemy Parku w granicach nie szkodzących przyrodzie, a tym samym do długofalowego zachowania tych wartości przyrodniczych, które przyciągają do Parku turystów.
77.	ZO.7212.4.2 015.SM	3.03.2 015	3.03.2015	RDLP w Pile	Prośba o przedłużenie terminu konsultacji	Pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wniosek złożono po terminie. Art. 41 ustawy o dostępie do informacji o środowisku wymaga w takiej sytuacji nieodwołalnie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia, a istniejące orzecznictwo nie dopuszcza wyjątków od takiego rozstrzygnięcia.
78.	ZO.7210	26.02. 2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	Odnosnie zapobiegania zagrożeniu dopływem zanieczyszczeń i biogenów ze zlewni górnej Płocicznej i Górnej Korytnicy i proponowanego powiększenia otuliny Parku o te zlewnie – zdaniem RDLP otulina w obecnej formie wystarczająco chroni zlewnie Korytnicy i Płocicznej, stąd nie ma potrzeby poszerzania jej granic.	Uwagę częściowo uwzględniono, przereformując zapisy. Nie można zgodzić się z tezą, że otulina w obecnej formie wystarczająco chroni zlewnie Korytnicy i Płocicznej. W materiałach do planu zidentyfikowano istniejące zagrożenie w postaci nadmiernego dopływu biogenów ze zlewni tych rzek (spoza istniejącej otuliny), a otulina z definicji powinna być wyznaczona jako strefa zabezpieczająca park przed zagrożeniami zewnętrznymi, więc powinna obejmować źródła tych zagrożeń. Jednak zapis przereformowano, biorąc pod uwagę, że plan ochrony (rozporządzenie Ministra Środowiska) nie może przesądzać o kształcie regulacji wynikającej z innego upoważnienia ustawowego dla innego organu prawodawczego (wyznaczenie otuliny w drodze rozporządzenia Rady Ministrów). Równocześnie, podkreślono że chodzi o tereny rolnicze, a nie o tereny leśne (powiększenie otuliny mogłoby dotyczyć tylko samych dolin rzek i terenów rolniczych w zlewniach, a niekoniecznie dużych partii lasu między dolinami).
79.	ZO.7210	26.02.	26.02.2015	RDLP w	Zapis o „zadeklarowaniu” Parku wraz z otuliną jako Parku	Wniosek uwzględniono, przereformując zapis we wskazany

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
		2015		Szczecinie	Ciemnego Nieba jest zbyt twardy – zobowiązujący. Parki ciemnego nieba nie mają podstawy prawnej i są raczej formą współpracy lokalnych społeczności i samorządów; zapis powinien mówić raczej o rozpoznaniu możliwości i podjęciu działań, starań.	sposób.
80.	ZO.7210	26.02.2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	<p>Oдноśnie zapisów dot. zagrożeń zewnętrznych od gospodarki łowieckiej, dotyczących potencjalnego ograniczenia bazy żerowej wilka, przypadków nielegalnego zabijania wilka, zabijania poza parkiem borusków, kun, tchórzy, słonek, cyraneczek z terenu Parku i sposobów ich minimalizacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nie określono jaka część populacji zwierzyny łownej powinna pozostać jako baza żerowa dla wilka i dlaczego, Nie określono jakie formy polowania są niebezpieczne dla wilka Obowiązujące przepisy prawa zabraniają m. in. strzelania do nierozpoznanego celu oraz opisują dozwolone prawem formy polowań. <p>występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim, przez przyjmowanie niższych przyrostów zrealizowanych zwierzyny, co w konsekwencji ma wpływ na wysokość pozyskania. Borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki są gatunkami łownymi i nie ma podstaw prawnych do zakazania polowania na nie, jak również nie jest to uzasadnione</p>	<p>Uwagi częściowo uwzględniono, przereferując zapisy.</p> <p>Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy. Środkiem takim jest współpraca z nadleśnictwami i opiniowanie projektów planów łowieckich. Plan świadomie nie reguluje tu zbyt daleko idących szczegółów jakie mają być zrealizowane w ramach tej współpracy (np. część populacji zwierzyny łownej jaka powinna być przeznaczona jako baza żerowa wilka, ani rodzaje polowań niebezpiecznych dla wilka), ponieważ współpraca z definicji polega na wypracowywaniu takich szczegółów przez współpracujące podmioty. W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – jak np. to, że występowanie wilka jest już uwzględniane w planowaniu łowieckim.</p> <p>Oдноśnie polowań na borsuki, kuny, tchórze, słonki i cyraneczki, zapis przereferowano. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że podobnie jak inne gatunki zwierząt łownych, gatunki te wymagają zarządzania w skali całej Puszczy Drawskiej, a nie tylko Parku, a w tym kompleksie leśnym są rzadkie i wyłączenie ich z pozyskania łowieckiego byłoby uzasadnione, na co zresztą zwracano już uwagę od 2001 r. Jeżeli nadleśnictwa wnioskuje do Parku o podejmowanie na terenie Parku działań zapobiegających nadmiernej koncentracji jeleni, to również uzasadnione jest występowanie przez Park do nadleśnictw i innych zarządców obwodów łowieckich z opiniami o celowości wstrzymania odstrzałów wskazanych gatunków. Skutkiem zapisu w rozdz. 4 planu nie jest zakaz ich pozyskania, ale wytyczna dla Parku, by występował z takimi</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						opiniami do odpowiednich podmiotów, co nie narusza kompetencji tych podmiotów do planowania łowieckiego.
81.	ZO.7210	26.02.2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	<p>Zmienić zapisy dot. minimalizacji zagrożeń wynikających z gospodarki leśnej w sąsiedztwie Parku, w szczególności:</p> <p>a) Nie ograniczać form ani intensywności cięć rębnych w drzewostanach przylegających do granic Parku. Nie wpływają one niekorzystnie na wartości Parku. Nadleśnictwo ma zatwierdzony plan urządzenia, w którym takie cięcia są przewidziane;</p> <p>b) Nie ograniczać użytkowania drzewostanów przyległych do cieków wpływających na teren Parku. Gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i wód; kształtowane są strefy ekotonowe wzdłuż wód nieużytkowane zrębami zupełnymi;</p> <p>c) Nie wprowadzać zapisów dot. wykluczenia wprowadzania do lasów czeremchy amerykańskiej, olszy pomarszczonej, dębu czerwonego, modrzewia japońskiego i eurojapońskiego – te gatunki nie są wprowadzane;</p> <p>d) Nie wprowadzać zapisu o wykluczeniu przetrzymywania w lesie drewna w okresie wiosenno-letnim – zbyt rygorystyczny, nie uwzględniający innych aspektów i zasad rotacji drewna;</p> <p>Przereadować zapisy dot. pozostawiania martwego drewna na „zwiększanie zasobów martwego drewna poprzez zachowanie i pozostawianie wybranych drzew i fragmentów drzewostanów do naturalnej śmierci”.</p>	<p>Uwagi częściowo uwzględniono, przereadowując zapisy.</p> <p>Należy jednak mieć na uwadze, że plan ochrony przedstawia w tym miejscu katalog środków, jakie są lub mają być stosowane (przez różne podmioty) w celu ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń dla przyrody Parku, nie są to jednak normy i zakazy. W tej części planu świadomie wskazane są nie tylko środki postulowane, ale także środki, które już są stosowane – fakt, że dane zagadnienie jest obecnie uwzględniane w praktyce leśnej nie jest więc przesłanką, by go w tym miejscu nie ujmować.</p> <p>Zapisy dotyczą uwzględniania w/w aspektów w przyszłych planach urządzenia lasu i nie wpływają na plany zatwierdzone, które Park już uzgodnił.</p>
82.	ZO.7210	26.02.2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	<p>Odnosić zapisu o ograniczeniu zagrożenia inwazyjnym gatunkiem obcym – tawułą kutnerowatą – poprzez ujmowanie jej zwalczania w programach ochrony przyrody nadleśnictw: RDLP informuje, że nie może finansować takiego zadania ze środków Lasów Państwowych – działania ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków zewnętrznych na to zadanie.</p>	<p>Informację przyjęto do wiadomości. Jednak, nie wymagała ona zmian w projekcie planu. W rozważanej sytuacji, zwalczanie tawuły kutnerowatej na terenie Nadleśnictwa jest obowiązkiem Nadleśniczego (element ochrony obszaru Natura 2000 – art. 32 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, oraz kontrola pojawiającego się i nadmiernie rozprzestrzeniającego się organizmu szkodliwego – art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy o lasach), a aby pozyskać środki zewnętrzne na to zadanie, powinno ono być zaplanowane i ujęte w Programie Ochrony Przyrody. Nic innego plan nie proponuje.</p>
83.	ZO.7210	26.02.2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	<p>Zapis o wykluczeniu fragmentacji kompleksu leśnego Puszczy Drawskiej nowymi barierami infrastrukturalnymi i o zachowaniu</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Zapis jest wystarczająco precyzyjny – chodzi w nim o takie inwestycje infrastrukturalne, które</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
					drożności ekologicznej jest niezrozumiały – wymaga wyjaśnienia, co należy rozumieć przez bariery infrastrukturalne. Zapis nie powinien ograniczać możliwości budowy nowych elementów infrastruktury gospodarki leśnej.	stanowiłyby bariery ekologiczne mogące upośledzić powiązania ekologiczne Parku z obszarami sąsiednimi, a przykłady takich potencjalnych barier wg aktualnych planów inwestycyjnych są uwzględnione. Zapis nie powinien być bardziej szczegółowy, ponieważ nie można przewidzieć, jakie pomysły takich inwestycji pojawiają się w ciągu 20 lat. Wskazanym środkiem ograniczania zagrożenia jest uwzględnianie zagadnienia w ocenach oddziaływania na środowisko, co nie przesądza ograniczenia realizacji inwestycji, ale wymaga skrupulatnego rozważenia jej skutków co do wskazanego aspektu. Drogi leśne zwykle nie stanowią bariery ekologicznej upośledzającej powiązania ekologiczne w tej skali przestrzennej, choć mogą na inne sposoby oddziaływać na środowisko.
84.	ZO.7210	26.02.2015	26.02.2015	RDLP w Szczecinie	Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w rozdz. 12, w zakresie niestosowania zrębów zupełnych przylegających do granic Parku, ochrony i kontynuacji elementów tradycji architektonicznej, ograniczenia zanieczyszczenia światłem, ograniczenia rozpraszania zabudowy, wykluczenia stosowania oczyszczalni przydomowych, promowania niskoemisyjnych technologii grzewczych, powinny dotyczyć tylko terenu DPN, a nie otuliny. Do niektórych z nich, np. dot. lokalnych cech architektury, trudno znaleźć uzasadnienie jako dla sposobów ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Projekt nie powinien naruszać zapisów innych ustaw (art. 3 ustawy o lasach, władztwo gminy w zakresie planowania przestrzennego). Projekt powinien przewidywać także rekompensatę finansową dla lokalnej społeczności (np. za brak możliwości zastosowania tańszego pokrycia dachowego). Należy pamiętać, że wiele zabudowań powstało wcześniej niż Drawieński Park Narodowy.	Zapisy rozdziału 12 dotyczą otuliny Parku w takim zakresie, w jakim ma to znaczenie dla ochrony całego Parku i eliminacji zagrożeń zewnętrznych dla Parku. W przypadku lokalnych cech architektury, zanik specyfiki architektury na większym obszarze stanowi zjawisko znacznie utrudniające troskę o zachowanie tej specyfiki w samym Parku i został zidentyfikowany jako zagrożenie zewnętrzne w rozdz. 4, ujęcie tu odpowiednich ustaleń jest więc zasadne. Zapisy nie naruszają zapisów innych ustaw, ponieważ wynikają z wyraźnej delegacji ustawowej do określenia w planie ochrony parku narodowego ustaleń do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to ograniczenie władztwa planistycznego gmin, ale wynikające z ustawy. Zapisy art. 12 nie określają ograniczeń bezpośrednio stosujących się do obywateli, gdyż nie ustanawiają norm powszechnie obowiązujących, a tylko ustalenia do studiów i planów zagospodarowania przestrzennego. Nawet gdy te ustalenia zostaną wprowadzone do studiów, nie będą stanowiły prawa miejscowego, a tylko będą określać kierunek polityki przestrzennej. Bezzasadne byłoby więc rekompensaty za wprowadzenie w/w zapisów, a ponadto zagadnienie to regulują inne akty prawa i pozostaje ono poza materialem planu

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						ochrony parku narodowego.
85.	OŚ.611.1.201 5.1	24.02. 2015	24.02.2015	Starostwo Powiatowe w Choszczynie	Proponowany system udostępnienia Drawy z jednej strony umożliwi korzystanie z rzeki 1250 osobom (z tym że na różnych odcinkach), ale z drugiej strony, w przypadku gdy jeden organizator spływów wykupi bilety na całą długość rzeki, ograniczałby liczbę ludzi na rzece tylko do 250 dziennie (odpowiednio mniej w I połowie lipca), co byłoby bardzo rygorystycznym ograniczeniem.	W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.
86.	OŚ.611.1.201 5.1	24.02. 2015	24.02.2015	Starostwo Powiatowe w Choszczynie	Zapis „Uwzględnianie celów środowiskowych Parku w warunkach korzystania z wód oraz w pozwoleniach wodnoprawnych” jest nieprecyzyjny. Starosta jako organ wydający pozwolenie wodnoprawne musi mieć jasno określone, jakie cele środowiskowe ma uwzględnić.	Cele środowiskowe, które należy uwzględnić, określa ustawa Prawo Wodne i są one weryfikowane co 6 lat, a zestawiane są w planach gospodarowania wodami. Starosta musi sięgnąć do tego źródła. Zapis w rozdz. 4 planu ochrony parku narodowego oznacza tylko, że istniejący mechanizm prawny uwzględniania tych celów w pozwoleniach wodnoprawnych jest jednym ze środków służących ograniczeniu wskazanego zagrożenia.
87.	OŚ.611.1.201 5.1	24.02. 2015	24.02.2015	Starostwo Powiatowe w Choszczynie	Zapis o pozostawianiu, w gospodarce rolnej i leśnej, 30m stref buforowych od cieków w otulinie Parku, które nie powinny być zagospodarowane orną ani nawożone, jest bardzo rygorystyczny. Nie budziłby wątpliwości gdyby dotyczył tylko gruntów DPN, ale jeśli ma ingerować w sposoby gospodarowania na gruntach prywatnych, to wymagałby rekompensat wobec ich właścicieli.	Uwagę uwzględniono liberalizując zapis.
88.	OŚ.611.1.201 5.1	24.02. 2015	24.02.2015	Starostwo Powiatowe w Choszczynie	Czy stosowanie oczyszczalni przydomowych w otulinie Parku ma być ograniczone, czy wykluczone? Zapis jest rygorystyczny i jedyną alternatywą będą zbiorniki bezodpływowe, co zdaniem Starostwa nie jest korzystne dla środowiska. Możliwość kontroli szczelności takich zbiorników jest wątpliwa, ze względu na brak możliwości technicznych. Nie wskazano, kto i kiedy miałby badać szczelność takich zbiorników.	Prawidłowe funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków wymaga tylko zachowania odpowiednich warunków na etapie ich budowy (co oczywiście może być skontrolowane) zachowania odpowiedniego reżimu technologicznego ich eksploatacji. Doświadczenia z obszarów chronionych w woj. zachodniopomorskim wskazują, że większość oczyszczalni przydomowych nie jest eksploatowana zgodnie z tym reżimem i nie zapewnia wystarczającego stopnia eliminacji z rozsączanych e ścieków biogenów eutrofizujących. Wbrew pozorom, korzystniejsze są zbiorniki bezodpływowe z wywozem na profesjonalną oczyszczalnię ścieków, oczywiście pod warunkiem zapewnienia ich szczelności. Możliwości kontroli szamb są większe, niż możliwości kontroli

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
						funkcjonowania oczyszczalni przydomowych. Ustawowym obowiązkiem gminy jest prowadzenie ewidencji szamb, gmina ma też upoważnienie do kontroli ich opróżniania, w tym do porównywania częstotliwości opróżniania z oczekiwaną produkcją ścieków. W przypadku podejrzeń nieszczelności, upoważnienie do kontroli stanu technicznego ma Inspektorat Nadzoru Budowlanego, a upoważnienie do kontroli na gruncie ewentualnej emisji zanieczyszczeń – WIOŚ. Stosowane są różne techniki, od przeglądu stanu wnętrza za pomocą kamer endoskopowych, po badanie gruntu w sąsiedztwie. Skuteczna kontrola szamb wymaga tylko odpowiedniego współdziałania istniejących organów.
89.	Bez znaku (email)	25.02.2015	25.02.2015	Wódkiewicz, Przemysław	Przeczytałem plany dotyczące ponownych ograniczeń na wędkowanie w rzece Drawie, co przyniesie zgubne skutki dla rzeki a głównie ryb pozostawionych bez opieki! Klusownicy mają raj, nikt im nie przeszkadza! Wylimowanie wędkarzy równa się wylimowaniu ludzi którzy chcą dobra dla rzeki dla przyrody. Wędkarz nie będzie gonil po rzece gagola, który po dwóch dniach po wykluciu jest zwinny jak jaszczurka! Co najwyżej przepłoszy na drugą stronę rzeki! Kajak to już inna sprawa, ale to odmienny temat! Dawniej byli wędkarze, byli klusownicy były ryby! A teraz co jest, miliony kajaków, bezsensowne zakazy, które nikomu nie służą.	Uwaga jest niezrozumiała. Nie zakłada się wylimowania wędkarzy, a zasady udostępnienia Drawy do wędkowania wg projektu planu są takie same, jak obecnie obowiązujące. Dane Parku nie potwierdzają znaczącego natężenia klusownictwa rybackiego na rzekach.
90.	bez znaku	25.02.2015	25.02.2015	Zemrzycki, Jerzy	Zachować możliwość splywu Drawą dla ograniczonej liczby osób, co może być ograniczone tylko do sierpnia (ew. późne lato-wczesna jesień). Zrozumiałe, że na taki splyw trzeba by się wcześniej zapisać. Powinien być bezwzględny obowiązek zachowania ciszy, a martwe drzewa powinny pozostać tam gdzie są. Splyw powinien pozostać trudny i tylko dla wytrawnych kajakarzy, którzy jednak potrafiliby to zrozumieć i uszanować. Takie surowe zasady, które można by przyjąć za wzór, obowiązują m. in. w parku narodowym Dzukos na Litwie.	Plan zachowuje możliwość splywu Drawą. Wskazane zagadnienia zostały już rozważone i uwzględnione w projekcie planu. Obowiązek zachowania ciszy wnika z innych przepisów obowiązujących w parku narodowym. Martwe drzewa mają być pozostawione w rzece, a Drawa pozostanie szlakiem dość trudnym. W przywołanym parku narodowym Dzukijos splyw rzeką Ula jest dozwolony tylko w ograniczonym okresie i limitowany do 100 kajaków dziennie (co niekiedy wymaga wcześniejszego zapisania się lub zmiany planów). Są to regulacje bardzo podobne w swoim charakterze, jak regulacje na Drawie.
91.	Bez znaku	22.02.2015	24.02.2015	Zębala, Zbigniew,	Uwaga zgłaszana do „planu ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej”.	Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego, natomiast

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				Stacja Wodna PTTK w Drawnie	Tafla Drawy w granicach DPN to bystrze wody na którym żadne ptaki się nie utrzymują. Utrzymywanie tezy że gągoly zmieniają swoje stanowiska z wód rozlewiskowych na wody płynące jest bezsensowne.	<p>projekty planów zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej to inne plany, nad którymi trwają prace. Mimo to, uwaga została przeanalizowana w zakresie w jakim mogłaby się odnosić do projektu planu ochrony DPN.</p> <p>W ramach prac nad planem przeprowadzono m. in. badania nad rozmieszczeniem ptaków, które nie potwierdzają przedstawionej tezy. Spośród 50 – 60 par gągólów przystępujących do lęgów na terenie DPN około 1/3, a więc co najmniej 1% populacji krajowej podejmuje próby lęgów wzdłuż Drawy. W roku 2012 liczebność par lęgowych wzdłuż parkowego odcinka rzeki oceniono na 13 - 17, w roku 2013 na 20 - 25. W okresie przystępowania do lęgów Drawa jest dla gągólów bardzo atrakcyjna, ze względu na naturalne lasy na zboczach doliny, bogate w dziuple. Dlatego zagęszczenie par gągólów przystępujących tu do lęgów należy do najwyższych w kraju, a wszystkie te pary sprowadzają młode na Drawę. Występowanie gągólów na rzece jest potwierdzone licznymi obserwacjami i badaniami. Odcinek Drawy w DPN nawet samodzielnie spełniałby kryteria do wyznaczenia jako obszar Natura 2000 dla ochrony gągoła. Znaczenie doliny Drawy dla tego gatunku podnosi dodatkowo fakt, że gągoly gnieźdzą się tu w naturalnych dziuplach, a nie w budkach, co pozytywnie wpływa na sukces lęgowy do etapu wyklucia piskląt i opuszczenia gniazda. Sukces etapu wysiadywania jaj rozumiany jako stosunek liczby samic z pisklętami do szacowanej liczby par lęgowych, wyniósł w 2012 r. nad Drawą od 8/11 do 8/16 (czyli nie mniej niż 50%, a być może ponad 70%), w porównaniu do np. zerowego (0/17) sukcesu tego etapu lęgów w budkach na wyspie jez. Ostrowiec i niskiego (2/7 do 2/10) sukcesu w naturalnych dziuplach we wschodnim ramieniu Parku. W rezultacie, przynajmniej w 2012 r., z Drawą związanych było, przy podobnym nakładzie obserwacyjnym, 72% obserwacji gągólów wodzących pisklęta i 78% liczby wyprowadzonych na wodę piskląt, w porównaniu do całego Parku.</p>

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
92.	Bez znaku	22.02.2015	24.02.2015	Zębala, Zbigniew, Stacja Wodna PTTK w Drawnie	Uwaga zgłaszana do „planu ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej”. Splywy Drawą poza DPN odbywają się bez ograniczeń, a gąsiorów ani nie przybywa, ani nie ubywa. Liczebność tego gatunku zależy od bazy pokarmowej.	Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego, natomiast projekty planów zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej to inne plany, nad którymi trwają prace. Mimo to, uwaga została przeanalizowana w zakresie w jakim mogłaby się odnosić do projektu planu ochrony DPN. W skali całej Puszczy Drawskiej i Pomorza, odcinek Drawy w Drawieńskim Parku Narodowym jest wybitną ostoją gąsiora. Na tym stosunkowo krótkim odcinku doliny rzecznej przystępuje do lęgów ok. 1% krajowej populacji tego gatunku. Wynika to przede wszystkim z sąsiedztwa starych drzewostanów bukowych bogatych w dziuple. M. in. właśnie dlatego utworzono tu park narodowy. Na rzekach poza DPN, choć gąsior niekiedy występuje, zagęszczenie par lęgowych jest znacznie mniejsze, nie ma więc takiego konfliktu ze splywami kajakowymi, jak w DPN. Ponadto, poza DPN natężenie ruchu kajakowego jest znacznie niższe niż w Parku, co wskazują pomiary tego natężenia wykonane w ramach prac nad planem. Sytuacja rzek poza terenem Parku nie ma więc żadnego przeniesienia na zagadnienie ochrony Drawy w granicach Parku.
93.	Bez znaku	22.02.2015	24.02.2015	Zębala, Zbigniew, Stacja Wodna PTTK w Drawnie	Uwaga zgłaszana do „planu ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej”. Wprowadzenie ograniczeń przebywania turystów na rzece do godz. 10-18 nie jest uzasadnione, gdyż ptaki gąsiora i inne kaczki żywią się wcześniej rano o świcie a w dzień odpoczywają.	Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego, natomiast projekty planów zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej to inne plany, nad którymi trwają prace. Mimo to, uwaga została przeanalizowana w zakresie w jakim mogłaby się odnosić do projektu planu ochrony DPN. W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przerebadowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do splywów kajakowych.
94.	Bez znaku	22.02.2015	24.02.2015	Zębala, Zbigniew, Stacja Wodna	Uwaga zgłaszana do „planu ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej”. Powinno być zapisane, że liczba osób przebywających	Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt planu ochrony Drawieńskiego Parku Narodowego, natomiast projekty planów zadań ochronnych dla obszaru specjalnej

Lp.	Znak pisma	Data pisma	Data wpływu pisma	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób wzięcia pod uwagę wniosków. Odpowiedź na zgłoszone pytania, uwagi lub wątpliwości.
				PTTK w Drawnie	jednocześnie na każdym z odcinków Drawy nie powinna przekroczyć 250 osób – a nie, że może z nich korzystać do 250 osób/dzień, tj. dziennie przez każdy odcinek mogłoby przepłynąć do 250 osób.	ochrony ptaków Lasy Puszczy nad Drawą i obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Uroczyska Puszczy Drawskiej to inne plany, nad którymi trwają prace. Mimo to, uwaga została przeanalizowana w zakresie w jakim mogłaby się odnosić do projektu planu ochrony DPN. W związku z przeprowadzonymi w latach 2015-2017 badaniami, przededagowano zapisy dotyczące udostępnienia Drawy do spływów kajakowych.